

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: NAUKI O RODZINIE

1. Poziom/y studiów: I stopnia i II stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

.....

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
PEDAGOGIKA	56	%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia I stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki socjologiczne	18	%
2.	Psychologia	14	%
3.	Nauki teologiczne	6	%
4.	Nauki o zdrowiu	6	%

Studia II stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki socjologiczne	20	%
2.	Psychologia	9	%
3.	Nauki prawne	9	%
4.	Nauki o zdrowiu	6	%

Spis treści

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	4
Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	12
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	20
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	41
Część III. Załączniki	52
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	52
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	52

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
ANDRZEJ JACEK NAJDA	Prof. dr hab. / Dziekan WSR od 1 września 2020 r., Prodziekan WSR w latach 2016-2020 r.
AGNIESZKA REGULSKA	Dr hab., prof. uczelni / Prodziekan WSR od 1 września 2020 r.; Kierownik kierunku nauki o rodzinie od 1 września 2020 r.
MIECZYŚLAW OZOROWSKI	Prof. dr hab. / Dziekan WSR w latach 2010-2020 r.
LESZEK BULLER	Dr
KATARZYNA STANKIEWICZ	Dr
ALICJA GAN	Mgr inż., Kierownik Dziekanatu

EFEKTY UCZENIA SIĘ

zakładane dla kierunku: nauki o rodzinie, I stopień, profil ogólnoakademicki

Symbol efektu uczenia się	Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
NRL_W01	zna elementarną terminologię używaną w naukach o rodzinie i rozumie jej źródła	P6S_WG
NRL_W02	ma podstawową wiedzę o miejscu nauk o rodzinie w systemie nauk oraz o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach w szczególności z pedagogiką	P6S_WG
NRL_W03	ma podstawową wiedzę z zakresu filozofii, teologii katolickiej, katolickiej nauki społecznej i prawa kanonicznego; na bazie w/w zakresów rozumie interakcje pomiędzy rozumem a wiarą	P6S_WG
NRL_W04	ma podstawową wiedzę na temat małżeństwa i rodziny w kontekście innych nauk społecznych i humanistycznych a w szczególności na uwarunkowania pedagogiczne i psychologiczne	P6S_WG
NRL_W05	zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, teologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności na rzecz małżeństwa i rodziny	P6S_WG
NRL_W06	ma podstawową wiedzę na temat psychologicznych podstaw rozwoju człowieka w cyklu życia, w aspekcie psychosomatycznym, społecznym	P6S_WG
NRL_W07	posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	P6S_WG

NRL_W08	ma podstawową wiedzę dotyczącą zdrowia fizycznego, jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych; zna zasady ochrony i promocji zdrowia oraz zdrowego trybu życia	P6S_WG
NRL_W09	ma wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym w odniesieniu do życia małżeńsko-rodzinnego i społecznego	P6S_WK
NRL_W10	zna rodzaje więzi rodzinnych i społecznych, posiada elementarną wiedzę dotyczącą psychologicznych procesów i mechanizmów komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji w małżeństwie i rodzinie, ich prawidłowości i zakłóceń	P6S_WG
NRL_W11	ma elementarną wiedzę o polityce społecznej, o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego związanych ze służbą małżeństwu i rodzinie, w tym Kościoła katolickiego oraz prawnych i administracyjnych podstawach ich funkcjonowania	P6S_WG, P6S_WK
NRL_W12	zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, ma podstawową wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	P6S_WG
NRL_W13	ma podstawową wiedzę o etapach uczenia się i edukacji, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	P6S_WG
NRL_W14	ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w naukach o rodzinie, a w szczególności formułowaniu problemów badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych	P6S_WG
NRL_W15	ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, o normach i procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności promałżeńskiej i prorodzinnej	P6S_WG
NRL_W16	ma elementarną wiedzę prawną o pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych w tym szczególnie o bezpieczeństwie i higienie pracy	P6S_WG
NRL_W17	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej	P6S_WK
NRL_W18	ma elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju, edukacji i ustawicznego rozwoju	P6S_WG, P6S_WK
NRL_W19	zna podstawową terminologię z zakresu nauk o rodzinie w wybranym języku obcym	P6S_W
NRL_W20	ma podstawową wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych oraz podstaw psychoterapii	P6S_WG
NRL_W21	ma wiedzę na temat zdrowia prokreacyjnego i ochrony ludzkiego życia	P6S_WG
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności <i>absolwent potrafi:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
NRL_U01	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o rodzinie w celu rozpoznawania problemów małżeńskich i rodzinnych, wychowawczych, opiekuńczych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	P6S_UW
NRL_U02	potrafi, pod kierunkiem opiekuna, po rozpoznawaniu sytuacji rodziny, proponować działania profilaktyczne i pomocowe	P6S_UW

NRL_U03	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	P6S_UW
NRL_U04	posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT)	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U05	potrafi posługiwać się ogólnymi zasadami i normami etycznymi w poszukiwaniu rozwiązań konkretnych problemów małżeńskich i rodzinnych	P6S_UW
NRL_U06	posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi porozumiewać się przy użyciu technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie nauk o rodzinie	P6S_UK
NRL_U07	potrafi wybrać i zastosować metody, procedury i dobre praktyki do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności na rzecz małżeństwa i rodziny	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U08	posiada umiejętność przygotowania i przedstawienia projektów działalności edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U09	posiada umiejętność towarzyszenia rodzinie w wypełnianiu przez nią funkcji ochrony zdrowia, a szczególnie w zakresie prokreacji i rodzicielstwa m.in. poprzez nauczanie metod rozpoznawania płodności	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U10	posiada umiejętność rozpoznawania problemów psychicznych, społecznych i duchowych członków rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem osób z dysfunkcjami, niepełnosprawnością, chorych i ich rodzin	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U11	posiada umiejętność analizy struktury i funkcji rodziny; rozpoznawania kryzysów w rodzinie, wspierania rodziny w sytuacjach trudnych i konfliktowych	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U12	posiada umiejętność wykorzystania form instytucjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie, identyfikowania placówek pomocy społecznej, rozumienia i stosowania prawa w zakresie opieki i pomocy rodzinie	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U13	potrafi pod kierunkiem opiekuna nawiązać i utrzymać współpracę z różnymi podmiotami działalności prawnej, edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej, religijnej na rzecz małżeństwa i rodziny	P6S_UW, P6S_UU
NRL_U14	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności z zakresu nauk o rodzinie	P6S_U
NRL_U15	posiada umiejętności w zakresie promocji zdrowia oraz opieki zdrowotnej nad osobami starszymi, chorymi i niepełnosprawnymi	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U16	posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: – potrafi porozumiewać się w wybranym języku obcym, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym w miarę swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane z naukami o rodzinie; – potrafi, na podstawie wyszukanych informacji, napisać jasny i spełniający warunki formalne tekst na tematy ogólne oraz związane z naukami o rodzinie; – potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną przedstawiając swój pogląd na dany temat.	P6S_UK
NRL_U17	potrafi projektować przebieg procesu dydaktycznego i poddać go krytycznej ocenie, mając na uwadze jego uwarunkowania związane z sytuacją edukacyjną.	P6S_UW, P6S_UO
NRL_U18	potrafi analizować własne działania dydaktyczne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz podejmować działania o charakterze innowacji edukacyjnych.	P6S_UW, P6S_UO

Symbol efektu uczenia się	Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów do:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
NRL_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego (intelektualnego i religijno-duchowego)	P6S_K
NRL_K02	posiada przekonanie o konieczności postępowania w sposób etyczny i profesjonalny; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą swoją i innych, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki; jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	P6S_KR
NRL_K03	docenia znaczenie nauk o rodzinie dla tworzenia i rozwoju funkcjonalnej rodziny i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania zadań osobistych i zawodowych	P6S_KK
NRL_K04	ma świadomość odpowiedzialności za promocję i pomoc rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, która przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	P6S_KO
NRL_K05	ma świadomość roli pracy zespołowej w instytucjach zajmujących się służbą rodzinie; potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania; wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań na rzecz małżeństwa i rodziny	P6S_KO
NRL_K06	docenia rolę współpracy międzyinstytucjonalnej w celu profesjonalizacji działań związanych ze służbą rodzinie; jest przygotowany do uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania prorodzinne i wykazuje zdolność do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	P6S_KR, P6S_KO
NRL_K07	rozumie potrzebę ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz potrafi samodzielnie wykorzystywać w tym celu dostępne mu źródła; potrafi czytać ze zrozumieniem teksty ogólne i specjalistyczne w wybranym języku obcym	P6S_KK
NRL_K08	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki	P6S_KK
NRL_K09	jest przygotowany do pełnienia roli asystenta rodzinnego/ specjalisty pracy z rodziną/ pracownika poradni małżeńskich i rodzinnych/ kuratora społecznego/ pracownika w instytucjach opiekuńczo-wychowawczych	P6S_KK, P6S_KR, P6S_KO
NRL_K10	zdaje sobie sprawę ze znaczenia projektu badań własnych dla opracowania rekomendacji na rzecz optymalizacji funkcjonowania środowiska rodzinnego.	P6S_KO
NRL_K11	jest wrażliwy na potrzeby przedstawicieli grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. migrantów oraz osób niepełnosprawnych.	P6S_KO

EFEKTY UCZENIA SIĘ

zakładane dla kierunku: nauki o rodzinie, II stopień, profil ogólnoakademicki

Symbol efektu uczenia się	Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK
NRM_W01	zna rozszerzoną terminologię używaną w naukach o rodzinie oraz jej zastosowania	P7S_WG
NRM_W02	posiada pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o rodzinie w systemie nauk oraz o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach w szczególności z pedagogiką	P7S_WG
NRM_W03	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu filozofii, teologii katolickiej, katolickiej nauki społecznej i prawa kanonicznego; na bazie w/w zakresów rozumie interakcje pomiędzy rozumem a wiarą	P7S_WG
NRM_W04	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat małżeństwa i rodziny w kontekście innych nauk społecznych i humanistycznych a w szczególności na uwarunkowania pedagogiczne i psychologiczne	P7S_WG
NRM_W05	posiada rozszerzoną wiedzę na temat wybranych koncepcji człowieka: pedagogicznych, filozoficznych, teologicznych i społecznych stanowiących teoretyczne podstawy działalności na rzecz małżeństwa i rodziny	P7S_WG, P7S_WK
NRM_W06	posiada pogłębioną wiedzę na temat psychologicznych podstaw rozwoju człowieka w cyklu życia, w aspekcie psychosomatycznym, społecznym	P7S_WG
NRM_W07	posiada szczegółową znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych	P7S_WG
NRM_W08	posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą zdrowia fizycznego, jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych; rozumie i diagnozuje styl życia oraz wybrane modele zachowań prozdrowotnych oraz prokreacyjnych podejmowanych przez człowieka	P7S_WG
NRM_W09	ma pogłębioną wiedzę na temat zasad i norm etycznych w życiu małżeńsko-rodzinnym i społecznym	P7S_WK
NRM_W10	posiada uszczegółowioną wiedzę o rodzajach więzi rodzinnych i społecznych oraz o rządzących nimi prawidłowościach, posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą psychologicznych procesów i mechanizmów komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji, mediacji i coachingu w małżeństwie i rodzinie, ich prawidłowości i zakłóceń	P7S_WG
NRM_W11	posiada usystematyzowaną wiedzę o polityce społecznej, o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego związanych ze służbą małżeństwu i rodzinie w tym Kościoła katolickiego oraz prawnych i administracyjnych podstawach ich funkcjonowania	P7S_WG, P7S_WK
NRM_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, różnych środowisk wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	P7S_WG
NRM_W13	ma pogłębioną wiedzę o etapach uczenia się i edukacji, rozumie i potrafi uwzględnić różnorodne uwarunkowania tych procesów	P7S_WG

NRM_W14	ma usystematyzowaną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w naukach o rodzinie, a w szczególności o formułowaniu problemów badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych	P7S_WG
NRM_W15	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat historycznych i kulturowych uwarunkowań wychowania do życia małżeńskiego i rodzinnego	P7S_WG
NRM_W16	ma uporządkowaną wiedzę prawną o pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, w tym szczególnie o bezpieczeństwie i higienie pracy	P7S_WG
NRM_W17	zna i stosuje pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej	P7S_WK
NRM_W18	ma wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju i ustawicznego rozwoju	P7S_WK, P7S_WG
NRM_W19	zna rozszerzoną terminologię z zakresu nauk o rodzinie w wybranym języku obcym	P7S_W
NRM_W20	ma podstawową wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych oraz podstaw psychoterapii, mediacji, coachingu	P7S_WG
NRM_W21	ma wiedzę na temat zdrowia prokreacyjnego i ochrony ludzkiego życia	P7S_WG
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności <i>absolwent potrafi:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK
NRM_U01	potrafi integrować wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o rodzinie w celu rozpoznawania, analizowania i interpretowania problemów małżeńskich i rodzinnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	P7S_UW
NRM_U02	potrafi samodzielnie rozpoznać i dokonać oceny sytuacji rodziny oraz zaproponować działania profilaktyczne i pomocowe	P7S_UW
NRM_U03	potrafi w sposób systematyczny i pogłębiony samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT)	P7S_UU, P7S_UW
NRM_U04	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: potrafi opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ICT) oraz w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu nauk o rodzinie	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U05	potrafi posługiwać się szczegółowymi zasadami i normami etycznymi w celu poszukiwania rozwiązań konkretnych problemów małżeńskich i rodzinnych	P7S_UW
NRM_U06	potrafi w sposób precyzyjny i spójny porozumiewać się przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie nauk o rodzinie, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	P7S_UK
NRM_U07	potrafi wybrać i zastosować metody, procedury i dobre praktyki do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności na rzecz	P7S_UW, P7S_UO

	małżeństwa i rodziny	
NRM_U08	posiada umiejętność przygotowania i wdrożenia projektów działalności edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U09	posiada pogłębioną umiejętność rozpoznawania czynników warunkujących płodność, towarzyszenia rodzinie w wypełnianiu przez nią funkcji prokreacyjnej, poprzez nauczanie metod rozpoznawania płodności, kształtowania prawidłowych postaw wobec prokreacji i życia człowieka, nauczania zasad odpowiedzialnego rodzicielstwa	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U10	posiada umiejętność rozumienia znaczenia wpływu czynników kulturowych na życie małżeńsko-rodzinne; rozumienia sakralnego i teologicznego wymiaru małżeństwa i rodziny	P7S_UW
NRM_U11	posiada pogłębioną umiejętność identyfikowania sytuacji konfliktowych i ich źródeł oraz proponowania rozwiązań konfliktów w procesie mediacji	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U12	posiada pogłębioną umiejętność wykorzystania form instytucjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie; rozumienia i stosowania prawa w zakresie opieki i pomocy rodzinie	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U13	potrafi nawiązać i utrzymać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej, religijnej na rzecz małżeństwa i rodziny; angażuje się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego	P7S_UO, P7S_UU
NRM_U14	posiada pogłębioną umiejętność obserwowania, wyszukiwania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz interpretowania ich z punktu widzenia problemów małżeńsko-rodzinnych; posiada umiejętność rozumienia tendencji występujących w zmianach ludnościowych; analizy danych demograficznych i na jej tle rozumienia procesów zachodzących w rodzinie	P7U_U, P7S_UW
NRM_U15	posiada umiejętności w zakresie promocji zdrowia oraz opieki zdrowotnej	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U16	posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: – posiada pogłębioną umiejętność porozumiewania się w wybranym języku obcym, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym w miarę swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane z naukami o rodzinie; – posiada umiejętność przygotowania pisemnego opracowania w zakresie związanym z naukami o rodzinie; – potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację na tematy związane z naukami o rodzinie	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U17	potrafi projektować przebieg procesu dydaktycznego i poddać go krytycznej ocenie, mając na uwadze jego uwarunkowania związane z sytuacją edukacyjną.	P7S_UW, P7S_UO
NRM_U18	potrafi analizować własne działania dydaktyczne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz podejmować działania o charakterze innowacji edukacyjnych.	P7S_UW, P7S_UO
Symbol efektu uczenia się	Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów do:</i>	Odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK

NRM_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego (intelektualnego i religijno-duchowego)	P7U_K
NRM_K02	posiada pogłębione przekonanie o konieczności postępowania w sposób etyczny i profesjonalny; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą swoją i innych, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki; jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	P7S_KR
NRM_K03	docenia znaczenie nauk o rodzinie dla tworzenia i rozwoju funkcjonalnej rodziny, ma pozytywne nastawienie do ustawicznego nabywania wiedzy z zakresu nauk o rodzinie i budowania warsztatu pracy specjalisty ds. małżeństwa i rodziny	P7S_KK
NRM_K04	aktywnie uczestniczy w promocji i pomocy rodzinie jako podstawowej komórce społecznej która przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	P7S_KO
NRM_K05	ma pogłębioną świadomość roli pracy zespołowej w instytucjach zajmujących się służbą rodzinie, potrafi pracować w zespole i z rodziną, pełniąc różne role, w tym rolę lidera, potrafi przyjmować i wyznaczać zadania, posiada umiejętności organizacyjne; posiada umiejętność projektowania i podejmowania działań indywidualnych i zespołowych na rzecz małżeństwa i rodziny	P7S_KO, P7S_KR
NRM_K06	potrafi korzystać ze współpracy międzyinstytucjonalnej w celu profesjonalizacji działań związanych ze służbą rodzinie; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania prorodzinne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	P7S_KO, P7S_KR
NRM_K07	rozumie potrzebę ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz potrafi samodzielnie wykorzystywać w tym celu dostępne mu źródła. Potrafi czytać ze zrozumieniem teksty ogólne i specjalistyczne w wybranym języku obcym oraz oceniać je krytycznie pod względem przydatności do swojej pracy akademickiej	P7S_KK
NRM_K08	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki	P7S_KK
NRM_K09	jest przygotowany do pełnienia roli specjalisty do pracy z rodziną, pracownika poradni małżeńskich i rodzinnych, mediatora, coacha rodzinnego, nauczyciela wychowania do życia w rodzinie, kuratora społecznego	P7S_KK, P7S_KR, P7S_KO
NRM_K10	zdaje sobie sprawę ze znaczenia projektu badań własnych dla opracowania rekomendacji na rzecz optymalizacji funkcjonowania środowiska rodzinnego.	P7S_KO
NRM_K11	jest wrażliwy na potrzeby przedstawicieli grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. migrantów oraz osób niepełnosprawnych.	P7S_KO

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie jest wyższą uczelnią publiczną z założenia o szerokim profilu kształcenia i rozwój tej interdyscyplinarności jest priorytetem Władz Uczelni. Zgodnie z Misją i Strategią UKSW w Uczelni prowadzone są badania naukowe i organizowane jest kształcenie młodych kadr w pełnym, różnorodnym zakresie dziedzin uważanych współcześnie za uniwersyteckie. Zaliczane do nich są zarówno nauki humanistyczne i społeczne, jak i nauki ścisłe, przyrodnicze i techniczne. W całej sferze swojej działalności UKSW kieruje się zasadami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich, propaguje idee proeuropejskie oraz realizuje i tworzy międzynarodowe programy badawcze i edukacyjne. Uniwersytet jest otwarty na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uniwersytet dba, aby absolwenci wykazywali się przedsiębiorczością i elastycznością w odpowiadaniu na zmiany, które stawia przed całym społeczeństwem dzisiejszy rynek pracy. Dlatego tak wiele działań, od kilku lat podejmowanych przez władze UKSW, koncentruje się na zacieśnianiu współpracy z przedsiębiorstwami.

W najbliższym czasie planowane jest stworzenie w UKSW Multidyscyplinarnego Centrum Badawczego. Będzie to unikalny w skali Polski ośrodek, w którym Uniwersytet zamierza prowadzić badania z obszaru nauk przyrodniczych, medycznych, społecznych, humanistycznych oraz informatycznych. W 2018 roku Władze Uczelni zdecydowały o utworzeniu Wydziału Medycznego *Collegium Medicum*. Planowany jest rozwój szkoły IT. Powołane zostało Centrum Cyfrowej Nauki i Technologii z wyodrębnionym modułem cyfrowej medycyny.

Wdrażana od 2014 roku Misja i Strategia rozwoju Wydziału Studiów Nad Rodziną wpisuje się w taki plan działań Uczelni.

Siedziba Wydziału Studiów Nad Rodziną znajduje się w budynku nr 23 - jednym z głównych obiektów Kampusu im. Ks. prof. R. Rumianka przy ul. Wóycickiego 1/3. W miarę potrzeb Wydział korzysta z infrastruktury pozostałych budynków. WSR współpracuje z innymi Wydziałami Uczelni, w tym szczególnie z Wydziałem Nauk Pedagogicznych, Wydziałem Społeczno-Ekonomicznym, Wydziałem Prawa Kanonicznego i Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej, gdzie prowadzone są kierunki studiów: pedagogika, pedagogika specjalna, praca socjalna, socjologia, psychologia. Współpraca dotyczy prowadzenia zajęć dydaktycznych, wspólnych inicjatyw naukowych (publikacje, konferencje), tworzenia zespołów badawczych, realizacji projektów badawczo-wdrożeniowych, czy realizowanych prac dyplomowych. Studenci Wydziału korzystają również z bogatej oferty przedmiotów do wyboru z zakresu nauk humanistycznych i społecznych proponowanych przez pozostałe Wydziały.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. Podstawowym celem prowadzenia przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie kierunku *nauki o rodzinie* jest kształcenie specjalistów pracy z rodziną w różnych dziedzinach jej funkcjonowania. Praca zawodowa z rodziną i na rzecz rodziny wymaga wieloaspektowego przygotowania, dlatego kierunek nauki o rodzinie posiada interdyscyplinarny charakter, co zapewnia studentom wszechstronne przygotowanie do roli

zawodowej. Prowadzenie kierunku przez UKSW spełnia również cele związane z promocją rodziny, wsparciem jej w sytuacji trudności i wyzwań oraz obrona przed zagrożeniami i dysfunkcjami. Promocja wartości rodziny była jedną z podstawowych kwestii podejmowanych w działalności i nauczaniu Patrona Uczelni - Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Rodzina jest komplementarnym środowiskiem wychowania, opieki i rozwoju człowieka na każdym etapie jego życia (od dzieciństwa do starości), środowiskiem niezbędnym dla prawidłowości przebiegu tych procesów. Prawidłowo funkcjonujące rodziny przyczyniają się do przeobrażania świata, do jego humanizacji i prawdziwego rozwoju cywilizacyjnego. Program studiów na kierunku *nauki o rodzinie* WSR UKSW został opracowany przez kadrę nauczycieli akademickich o różnych stopniach i tytułach naukowych oraz zróżnicowanym doświadczeniu zawodowym, akademickim i praktycznym. Pracownicy WSR realizują zadania i cele zgodne z Misją i Strategią UKSW w Warszawie na lata 2014-2020 (Załącznik do Uchwały Nr 32/2014 Senatu UKSW z dnia 20 marca 2014 roku), m.in.: dostosowanie systemu kształcenia do zmieniających się potrzeb społecznych; zapewnienie najwyższej jakości kształcenia poprzez tworzenie oryginalnej oferty edukacyjnej; umocnienie wspólnoty akademickiej, aktywizacja środowiska studenckiego i współpraca z absolwentami Uniwersytetu; umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez systematyczne zwiększenie oferty zajęć oraz wspieranie mobilności studentów i nauczycieli akademickich.

Proponowana koncepcja kształcenia na kierunku nauki o rodzinie, realizując zobowiązania wymienione w Statucie UKSW, a także w Regulaminie-Statucie Wydziałów Nauk Kościelnych (<https://wsr.uksw.edu.pl/node/485>), w swojej specyficznej misji wpisane ma następujące szczegółowe cele: 1) promocja rodziny będącej podstawą społeczeństwa i dobrem wspólnym; 2) rozwijania interdyscyplinarnego charakteru nauk o rodzinie, zgodnie z nauką II Soboru Watykańskiego oraz z potrzebami społecznymi w Polsce i na świecie; 3) kształtowania postaw odpowiedzialności za ludzkie życie oraz wychowanie człowieka; 4) ochrona człowieka i rodziny przed wykluczeniem społecznym, dyskryminacją, troska o rodziny dysfunkcyjne i zagrożone ubóstwem.

Wydział od wielu lat utrzymuje bliskie kontakty z ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi krajowymi i zagranicznymi. Obejmuje to takie działania jak, uczestnictwo w programie Erasmus, wyjazdy zagraniczne, wizyty studyjne, wspólne prowadzenie i publikowanie badań naukowych, staże, wymiana nauczycieli akademickich, studentów i pracowników administracji. Wydział ma podpisane umowy z ośrodkami w Niemczech, Słowacji, Belgii, USA.

Powyższa misja kierunku pełniona jest we współpracy z innymi jednostkami Uniwersytetu oraz instytucjami kościelnymi oraz państwowymi, samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i otoczeniem społeczno-gospodarczym w kraju i zagranicą. Jednym z celów pracowników kierunku *nauki o rodzinie* jest realizowanie zadań badawczych, które odznaczają się oryginalnością, innowacyjnością i zastosowaniem praktycznym, formułowanie i realizowanie zadań interdyscyplinarnych oraz dążenie do tworzenia zespołów i nawiązywanie przez naszych pracowników współpracy z naukowcami z innych jednostek uczelnianych i ośrodków badawczych w kraju i zagranicą. Prowadzone na Wydziale badania mają charakter interdyscyplinarny w zakresie szeroko rozumianych nauk o rodzinie.

2. Koncepcja kształcenia na kierunku nauki o rodzinie na studiach I i II stopnia w wpisuje się w misję i strategię Uczelni i Wydziału poprzez propozycję zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową i badaniami pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku. Kierunek *nauki o rodzinie* został stworzony z myślą o przygotowaniu oferty dydaktycznej dla osób, pragnących zajmować się zawodowo pomocą rodzinie. W tym celu niezbędne było przygotowanie programu o charakterze interdyscyplinarnym. Dlatego też

w ramach kierunku studiów oferujemy wiedzę i umiejętności z sześciu obszarów: pedagogiki rodziny, psychologii rodziny, socjologii rodziny, zdrowia rodziny, prawa rodzinnego i teologii rodziny.

Działalność naukowa pracowników odpowiada przede wszystkim dziedzinie nauk społecznych, do którego przyporządkowana została pedagogika - dyscyplina wiodąca dla kierunku nauki o rodzinie, do której odnosi się 56% efektów uczenia się. Zajęcia dydaktyczne na kierunku powiązane są również z działalnością naukową pracowników w zakresie pozostałych dyscyplin przyjętych w koncepcji kształcenia:

- na studiach I stopnia: nauki socjologiczne (18%), psychologia (14%), nauki teologiczne (6%), nauki o zdrowiu (6%).

- na studiach II stopnia: nauki socjologiczne (20%), psychologia (9%), nauki prawne (9%), nauki o zdrowiu (6%).

Wynikiem działalności naukowej pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *nauki o rodzinie* są przede wszystkim publikacje naukowe (wykazane szczegółowo w załączniku nr 4), uzyskane awanse naukowe oraz realizowane projekty i badania statutowe. Realizowana koncepcja kształcenia znajduje swoje odzwierciedlenie także w strukturze kadry naukowej WSR, która reprezentuje sześć wymienionych wyżej dyscyplin. W związku z reformą systemu nauki i szkolnictwa wyższego od 2018 roku, w ramach której m.in. znacznie ograniczono liczbę dyscyplin naukowych, nauki o rodzinie utraciły status dyscypliny naukowej, pozostając jedynie kierunkiem studiów. Pracownicy naukowo-badawczy zobowiązani zostali do wyboru jednej lub kilku dyscyplin z nowej listy, w ramach której będą prowadzić działalność naukową. W wyniku tych zmian i reorganizacji Uczelni pracownicy WSR realizują w Instytutach UKSW związanych z dyscypliną naukową, do której zostali przypisani. Obszarem wspólnym pozostaje problematyka badawcza skupiająca się wokół rodziny z perspektywy pedagogiki, nauk socjologicznych, psychologii, itd. Szczegółowe informacje na temat podejmowanych tematów badawczych znajdują się w dokumentacji dotyczącej realizowanych badań naukowych. Wykładowcami naszego kierunku są specjaliści ze wszystkich wymienionych dziedzin, co daje kierunkowi *nauki o rodzinie* niezwykle wymiar interdyscyplinarności i zapewnia studentom wszechstronne przygotowanie do roli zawodowej.

Kształcenie na kierunku *nauki o rodzinie* powiązane jest również z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w ramach projektów naukowo-badawczych i wdrożeniowych. Efektem zrealizowanych w ostatnich latach projektów przez pracowników Wydziału są wprowadzone do programu studiów ścieżki kształcenia. Dla przykładu: ścieżka kształcenia „opiekun osoby starszej i niesamodzielnej” powiązana jest z realizowanym w latach 2017-2019 projektem pt. „Profesjonalizacja usług asystenckich i opiekuńczych dla osób niesamodzielnych - nowe standardy kształcenia i opieki” (POWR. 02.08.00-00-0018/17-00), którego celem głównym była profesjonalizacja opieki nad osobami starszymi o różnym stopniu niesamodzielności <http://www.aio.uksw.edu.pl/>. Z kolei ścieżka kształcenia „coaching rodzinny” jest pokłosiem kilku projektów o tej tematyce realizowanych przez pracowników Wydziału, m.in. prowadzonego w latach 2018-2020 projektu pt. „Coaching sukcesji – wielowymiarowe wsparcia zarządzania procesami sukcesji w firmach rodzinnych” (POWR.04.03.00-0052/17) - <https://wsr.uksw.edu.pl/node/907>, czy we wcześniejszych latach projektu pt. „Coach rodzinny: innowacyjne podejście do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” (POKL.07.02.01-14-235/11).

Wydział aspiruje do poszerzania swojej działalności naukowo-badawczej, korzystając ze swojego potencjału, podejmując współpracę z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi dotyczącą naukowo ujmowanej problematyki rodziny, tak, by podnieść poziom i znaczenie

prowadzonych badań w tym zakresie, a także upowszechnić je na arenie krajowej i międzynarodowej.

3. Program studiów opracowany został na podstawie diagnozy zapotrzebowania dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i zawiera przedmioty kładące nacisk na aplikacyjny wymiar działań pracy z rodziną. W oparciu o przyjętą w WSR koncepcję kształcenia dla podniesienia jakości kształcenia skorzystano z możliwości konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Szerzej na ten temat w opisie kryterium nr 6.

4. i 5. Aktualna oferta dydaktyczna kierunku *nauki o rodzinie* obejmują trzyletnie studia I stopnia (licencjackie) oraz dwuletnie studia II stopnia (magisterskie) prowadzone w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Studia I stopnia obejmują zasadnicze treści z zakresu nauk o rodzinie z uwzględnieniem ich interdyscyplinarnego charakteru, z realizacją w ofercie dydaktycznej dwóch aspektów, wiedzy naukowej oraz praktycznych umiejętności. W ramach toku studiów studenci na I semestrze zostają wprowadzeni w dyscypliny, które są podstawą studiów: pedagogikę, psychologię, nauki socjologiczne, nauki prawne, nauki o zdrowiu oraz zapoznają się oraz posiadają umiejętności posługiwania się terminologią z tych dziedzin. W semestrach II oraz III studenci poznają rzeczywistość rodziny w perspektywie wyżej wymienionych nauk: pedagogiki rodziny, teorii wychowania, aksjologii, psychologii rodziny, socjologii rodziny, biomedycznych aspektów rodzicielstwa, prawa rodzinnego oraz uczą się podstaw metodyki pracy naukowej nad rodziną. Od semestru III następuje rozszerzenie wiedzy o rodzinie i jej aspektach w sektorach: wychowanie, bezpieczeństwo, problemy i zaburzenia, wsparcie; przy czym od semestru IV wybór znacznej części przedmiotów leży w gestii studenta i jest zależny od jego potrzeb, zainteresowań oraz kierunku orientacji zawodowej. W semestrach III i IV studenci poznają podstawowe metody badań społecznych, które będą im niezbędne do przygotowania pracy dyplomowej oraz będą użyteczne w pracy zawodowej w celu diagnozowania procesów zachodzących w rodzinie. Od semestru III studenci mają możliwość wyboru jednej z dwóch ścieżek, w ramach których przygotowują się do konkretnego zawodu. Na kierunku *nauki o rodzinie* realizowane są w toku studiów następujące ścieżki kształcenia:

- Studia I stopnia (stacjonarne): (1) asystentura rodziny i wsparcie oraz (2) opieka nad osobą starszą i niesamodzielną, które pozwalają na uzyskanie pełnych kompetencji w pracy z osobami i rodzinami w zawodach takich jak: asystent rodziny, opiekun osoby starszej i/lub niesamodzielną i w innych zawodach związanych z pomocą rodzinie;
- Studia I stopnia (niestacjonarne): (1) asystentura rodziny i wsparcie, która pozwala na uzyskanie pełnych kompetencji w pracy z osobami i rodzinami w zawodzie asystenta rodziny i w innych zawodach związanych z pomocą rodzinie.

Na pierwszym roku studiów I stopnia studenci rozpoczynają lektorat języka nowożytnego, kontynuują go przez cały drugi rok studiów. Lektorat kończy się egzaminem językowym na poziomie B2. Ponadto w trakcie II semestru studiów realizują 30 godzin praktyk zawodowe wizytujących, zaś na drugim roku studiów biorą udział w praktykach zawodowych specjalizacyjnych. Na studiach licencjackich na IV, V i VI semestrze studiów obowiązkowe są przedmioty przygotowujące do zawodów, które może pełnić Absolwent zgodnie z prawem polskim, UE oraz prawodawstwem kościelnym.

Studenci po zakończeniu studiów są przygotowani do praktycznego stosowania poznawanych w toku studiów metod, technik i środków pracy z rodziną. Absolwenci posiadają wszechstronną wiedzę z zakresu *nauk o rodzinie* oraz przygotowanie niezbędne do diagnozowania sytuacji rodziny. Absolwenci przygotowani są do rozwiązywania problemów

dotykających współczesne rodziny i dzieci, osoby z niepełnosprawnością, chore, w podeszłym wieku i osoby z grup ryzyka. Absolwenci studiów I stopnia kierunku *nauki o rodzinie* są przygotowani do pracy w charakterze: specjalisty do spraw rodziny w jednostkach pomocy społecznej; asystenta rodziny, pracownika poradni małżeńskich i rodzinnych (jako doradca, konsultant); opiekuna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w instytucjach służb socjalnych, w agendach samorządowych oraz instytucjach profilaktyki społecznej. Absolwenci są także przygotowani do udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym, przewlekle i nieuleczalnie chorym oraz członkom ich rodzin w ramach różnych form opieki instytucjonalnej i domowej. Zrealizowane przedmioty z zakresu nauk teologicznych pozwalają absolwentom kierunku *nauki o rodzinie* I stopnia na podejmowanie pracy w różnych obszarach duszpasterstwa rodzin lub jako osoby prowadzącej kursy przedmałżeńskie. Absolwenci są przygotowani do podjęcia kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Studenci kierunku nauki o rodzinie w ramach **studiów II stopnia** uzyskują i porządkują wiedzę na temat rodziny, procesów w niej zachodzących, wychowania, zdrowia rodzinnego, prawa rodzinnego, zaburzeń rodzinnych oraz sposobów pomocy i wsparcia rodziny. Wraz z kolejnymi semestrami zdobywają wiedzę i umiejętności konieczne w pracy zawodowej w profesjach wsparcia rodziny. W oparciu o szczegółową analizę rynku pracy stworzono dla studentów studiów II stopnia możliwe do wyboru ścieżki kształcenia: mediacje i negocjacje oraz coaching rodzinny. Dodatkowo nasi studenci mogą dokonać wyboru pomiędzy fakultatywnymi przedmiotami wśród sześciu nauk: pedagogiki rodziny, psychologii rodziny, socjologii rodziny, zdrowia rodziny, prawa rodzinnego i teologii rodziny. W ten sposób łączymy wysokie standardy naukowe (zajęcia są prowadzone przez naukowców z sześciu różnych dziedzin nauki) z umiejętnościami praktycznymi (interdyscyplinarny i aplikacyjny wymiar zajęć) oraz wysokim poziomem kreatywności studentów, którzy dokonują wyboru przedmiotów w trakcie studiów wedle swoich potrzeb i zainteresowań. W trakcie II semestru studiów studenci biorą udział w zajęciach o charakterze wprowadzającym do wybranej przez nich specjalizacji. Zajęcia specjalizacyjne kontynuowane są w trakcie semestru III i IV i zaplanowane są na rozwijanie kompetencji zawodowych studentów. W ramach kształcenia na kierunku *nauki o rodzinie* realizowane są w toku studiów następujące ścieżki kształcenia:

- Studia II stopnia (stacjonarne): (1) mediacje i negocjacje oraz (2) coaching rodzinny, które pozwalają na uzyskanie pełnych kompetencji w pracy z osobami i rodzinami w zawodach takich jak: mediator rodzinny, coach rodzinny, kurator społeczny;
- Studia II stopnia (niestacjonarne): (1) mediacje i negocjacje, która pozwala na uzyskanie pełnych kompetencji w pracy z osobami i rodzinami w zawodzie mediatora, kuratora społecznego.

Interdyscyplinarność studiów wspiera tworzenie wysokich kompetencji społecznych przydatnych w kontaktach interpersonalnych, w pracy z rodziną, natomiast wysokie wskaźniki obieralności przedmiotów, pomagają studentom budować własną kreatywność konieczną w działaniach pomocowych na rzecz rodziny i wychowania. Tak szerokie spektrum wiedzy i umiejętności gwarantuje naszym absolwentom konkurencyjność na rynku pracy. Dodatkowo nasi studenci na II stopniu studiów mogą dokonać wyboru pomiędzy fakultatywnymi przedmiotami z zakresu sześciu dyscyplin: pedagogiki rodziny, psychologii rodziny, socjologii rodziny, zdrowia rodziny, prawa rodzinnego i teologii rodziny. W ten sposób łączymy wysokie standardy naukowe (zajęcia są prowadzone przez naukowców reprezentujących różne dziedziny nauki) z umiejętnościami praktycznymi (interdyscyplinarny i aplikacyjny wymiar zajęć) oraz wysokim poziomem kreatywności studentów, którzy

dokonują wyboru przedmiotów w trakcie studiów według swoich potrzeb i zainteresowań. Tak szerokie spektrum wiedzy i umiejętności gwarantuje naszym absolwentom konkurencyjność na rynku pracy.

Nowatorstwo kierunku opiera się na interdyscyplinarności i szerokiej ofercie ścieżek zawodowych dla naszych absolwentów. Absolwent posiada wszechstronną wiedzę z zakresu nauk o rodzinie, jest przygotowany do praktycznego stosowania poznanych w toku studiów metod, technik i środków pracy z rodziną. Ponadto zdobyte w trakcie studiów przygotowanie pozwala absolwentowi dokonywać ewaluacji podejmowanych działań służących wsparciu rodziny w rozwiązywaniu jej aktualnych problemów. Absolwent przygotowany jest do rozwiązywania problemów dotyczących współczesną rodzinę, osoby z niepełnosprawnością, chore, w podeszłym wieku i osoby z grup ryzyka. Absolwenci zdobywają w trakcie studiów II stopnia przygotowanie do pracy w: jednostkach organizacyjnych systemu pomocy społecznej (ośrodkach pomocy społecznej, powiatowych centrach pomocy rodzinie, ośrodkach interwencji kryzysowej, domach pomocy społecznej), a ponadto mogą być pracownikami instytucjonalnych form pieczy zastępczej, w tym placówek opiekuńczo-wychowawczych. Studia przygotowują także do pracy w jednostkach specjalistycznego poradnictwa, w tym w poradniach małżeńskich i rodzinnych (jako doradca, konsultant). Absolwenci *nauk o rodzinie* II stopnia posiadają pełne kwalifikacje do wykonywania zawodu mediatora rodzinnego lub coacha rodzinnego (zależnie od wybranej w toku studiów specjalizacji).

Studenci studiów I i II stopnia szczególnie zainteresowani badaniami naukowymi mogą być członkami kół naukowych działających na Wydziale Studiów nad Rodziną, brać udział w konferencjach naukowych z referentami lub posterami. Ponadto możliwe jest przygotowanie pod opieką wybranego pracownika WSR tekstu naukowego do publikacji lub wystąpienia konferencyjnego. Studenci mają możliwość korzystania z szerokiej oferty programu Erasmus+, wyjeżdżają na wymiany międzynarodowe, często realizując dodatkowe praktyki. Wydział przyjmuje również studentów z innych krajów.

6. Ustalone efekty uczenia się dla kierunku *nauki o rodzinie* są spójne z efektami uczenia się dla profilu ogólnoakademickiego zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Tabele z kierunkowymi efektami uczenia się na kierunku *nauki o rodzinie* I stopnia zostały przyjęte Uchwałą Nr 176/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunku *nauki o rodzinie* pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim do dyscypliny naukowej oraz dostosowania programu studiów na tym kierunku do wymagań Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Tabele z kierunkowymi efektami uczenia się na kierunku *nauki o rodzinie* II stopnia zostały przyjęte Uchwałą Nr 177/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 26 września 2019 r.

Efekty uczenia się na kierunku nauki o rodzinie **I stopnia** (stacjonarnych i niestacjonarnych) na poziomie wiedzy i umiejętności pozwalają absolwentom zdobyć wiedzę o charakterze ogólnoakademickim. Wśród kluczowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, które odzwierciedlają ich związek z realizowaną koncepcją kształcenia na kierunku *nauki o rodzinie*, należy wymienić m.in.:

Student ma podstawową wiedzę o miejscu nauk o rodzinie w systemie nauk oraz o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach w szczególności z pedagogiką (NRL_W02), a także ma podstawową wiedzę na temat psychologicznych podstaw rozwoju człowieka w cyklu życia, w aspekcie psychosomatycznym, społecznym (NRL_W06). W toku

studiów uzyskiwana jest podstawowa wiedza dotycząca zdrowia fizycznego, jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych; student poznaje zasady ochrony i promocji zdrowia oraz zdrowego trybu życia (NRL_W08). Student uzyskuje wiedzę na temat zasad i norm etycznych, w tym w odniesieniu do życia małżeńsko-rodzinnego i społecznego (NRL_W09). Osoba kończąca studia I stopnia na kierunku nauki o rodzinie zna rodzaje więzi rodzinnych i społecznych, posiada elementarną wiedzę dotyczącą psychologicznych procesów i mechanizmów komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji w małżeństwie i rodzinie, ich prawidłowości i zakłóceń (NRL_W10). Ponadto absolwent „zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, ma podstawową wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących (NRL_W12). Studentom przekazywana jest elementarna wiedza o projektowaniu i prowadzeniu badań w naukach o rodzinie, a w szczególności formułowaniu problemów badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych (NRL_W14). Przedmioty z zakresu nauk o prawie pozwalają na uzyskanie przez studentów elementarnej wiedzy prawnej o pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych w tym szczególnie o bezpieczeństwie i higienie pracy (NRL_W14).

Wśród kluczowych efektów uczenia się z zakresu umiejętności na studiach I stopnia należy wymienić m.in.:

Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o rodzinie w celu rozpoznawania problemów małżeńskich i rodzinnych, wychowawczych, opiekuńczych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań (NRL_U01). Ponadto potrafi, po rozpoznawaniu sytuacji rodziny, proponować działania profilaktyczne i pomocowe (NRL_U02). W toku studiów kształtowane są elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych (NRL_U04). Absolwent kierunku nauki o rodzinie posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi porozumiewać się przy użyciu technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie nauk o rodzinie (NRL_U06). Kształtowane są umiejętności rozpoznawania problemów psychicznych, społecznych i duchowych członków rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem osób z dysfunkcjami, niepełnosprawnością, chorych i ich rodzin (NRL_U10). Student posiada umiejętność analizy struktury i funkcji rodziny; rozpoznawania kryzysów w rodzinie, wspierania rodziny w sytuacjach trudnych i konfliktowych (NRL_U11), a także posiada umiejętność wykorzystania form instytucjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie, identyfikowania placówek pomocy społecznej, rozumienia i stosowania prawa w zakresie opieki i pomocy rodzinie (NRL_U12). Absolwent kierunku nauki o rodzinie posiada umiejętności w zakresie promocji zdrowia oraz opieki zdrowotnej nad osobami starszymi, chorymi i niepełnosprawnymi (NRL_U15). Posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (NRL_U16).

Program studiów I stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* umożliwia studentowi nabycie kompetencji społecznych takich jak m.in.: świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumienie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego (NRL_K01); przekonania o konieczności postępowania w sposób etyczny i profesjonalny (NRL_K02). Ponadto student ma świadomość roli pracy zespołowej w instytucjach zajmujących się służbą rodzinie; potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania; wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań na rzecz małżeństwa i rodziny (NRL_K05). Absolwent kierunku docenia rolę współpracy międzyinstytucjonalnej w celu profesjonalizacji działań związanych ze służbą rodzinie; jest przygotowany do uczestnictwa w grupach,

organizacjach i instytucjach realizujących działania prorodzinne i wykazuje zdolność do porozumiewania (NRL_K06). Absolwent odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki (NRL_K08).

Efekty uczenia się na kierunku *nauki o rodzinie* **II stopnia** (stacjonarnych i niestacjonarnych) na poziomie wiedzy i umiejętności pozwalają absolwentom zdobyć wiedzę o charakterze ogólnoakademickim. Wśród kluczowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, które odzwierciedlają ich związek z realizowaną koncepcją kształcenia na kierunku *nauki o rodzinie*, należy wymienić m.in.:

Student posiada pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o rodzinie w systemie nauk oraz o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach w szczególności z pedagogiką (NRM_W02); ponadto ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat małżeństwa i rodziny w kontekście innych nauk społecznych i humanistycznych, a w szczególności na uwarunkowania pedagogiczne i psychologiczne (NRM_W04); W toku studiów uzyskiwana jest pogłębiona wiedza na temat psychologicznych podstaw rozwoju człowieka w cyklu życia, w aspekcie psychosomatycznym, społecznym (NRM_W06). Absolwent posiada uszczegółowioną wiedzę o rodzajach więzi rodzinnych i społecznych oraz o rządzących nimi prawidłowościach, posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą psychologicznych procesów i mechanizmów komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji, mediacji i coachingu w małżeństwie i rodzinie, ich prawidłowości i zakłóceń (NRM_W10). Ponadto student ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, różnych środowisk wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących (NRM_W12). Student uzyskuje usystematyzowaną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w naukach o rodzinie, a w szczególności o formułowaniu problemów badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych (NRM_W14). Przedmioty z zakresu nauk o prawie pozwalają na uzyskanie przez studentów uporządkowanej wiedzy prawnej o pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych, w tym szczególnie o bezpieczeństwie i higienie pracy (NRM_W16). Absolwent ma wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań indywidualnych i społecznych oraz podstaw psychoterapii, mediacji, coachingu NRM_W16.

Wśród kluczowych efektów uczenia się z zakresu umiejętności na studiach II stopnia należy wymienić m.in.:

Student potrafi integrować wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o rodzinie w celu rozpoznawania, analizowania i interpretowania problemów małżeńskich i rodzinnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań (NRM_U01). Student potrafi samodzielnie rozpoznać i dokonać oceny sytuacji rodziny oraz zaproponować działania profilaktyczne i pomocowe (NRM_U02), a także potrafi posługiwać się szczegółowymi zasadami i normami etycznymi w celu poszukiwania rozwiązań konkretnych problemów małżeńskich i rodzinnych (NRM_U06). W toku studiów uzyskiwane są umiejętności wyboru i zastosowania metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności na rzecz małżeństwa i rodziny (NRM_U07). Kształtowane są pogłębione umiejętności identyfikowania sytuacji konfliktowych i ich źródeł oraz proponowania rozwiązań konfliktów w procesie mediacji (NRM_U11). Absolwent posiada pogłębioną umiejętność wykorzystania form instytucjonalnej pomocy małżeństwu i rodzinie; rozumienia i stosowania prawa w zakresie opieki i pomocy rodzinie (NRM_U12), a także potrafi nawiązać i utrzymać współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej, religijnej na rzecz małżeństwa i rodziny (NRM_U13).

Program studiów II stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* umożliwia studentowi nabycie kompetencji społecznych takich jak m.in.: pogłębiona świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumienie potrzeby ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego (NRM_K01), a także dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z pracą swoją i innych, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki (NRM_K02). Absolwent ma pogłębioną świadomość roli pracy zespołowej w instytucjach zajmujących się służbą rodzinie, potrafi pracować w zespole i z rodziną, pełniąc różne role, w tym rolę lidera, potrafi przyjmować i wyznaczać zadania, posiada umiejętności organizacyjne; posiada umiejętność projektowania i podejmowania działań indywidualnych i zespołowych na rzecz małżeństwa i rodziny (NRM_K05). Absolwent kierunku jest wrażliwy na potrzeby przedstawicieli grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. migrantów oraz osób niepełnosprawnych (NRM_K011).

Kierunkowe efekty uczenia się znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych przedmiotów, w szczególności zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz zajęć do wyboru.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. Program studiów na kierunku *nauki o rodzinie* w okresie 2015-2020 ulegał modyfikacjom wynikającym z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych Uczelni, dążenia do lepszego dostosowania programu do potrzeb rynku pracy oraz zapewnienia studentom skutecznego osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Aktualna struktura programu studiów na I i II stopniu obejmuje przedmioty obligatoryjne ściśle przypisane do kierunku, przedmioty z wybranej ścieżki kształcenia oraz przedmioty obieralne, spośród których student może wybrać przedmioty do zaliczenia, zgodnie z wymaganiami punktowymi, kierując się własnymi preferencjami i zainteresowaniami.

Na studiach I stopnia od 3 semestru studenci dokonują wyboru ścieżki kształcenia spośród: 1) asystentura rodziny i wsparcie, 2) opieka nad osobą niesamodzielną i starszą. Natomiast przedmioty do wyboru na I stopniu studiów, ze względu na interdyscyplinarny charakter studiów na kierunku *Nauki o rodzinie*, podzielone zostały na grupy: przedmioty obieralne z nauk pedagogicznych, z nauk socjologicznych, z nauk teologicznych. Do zajęć obieralnych należą również lektoraty językowe, seminaria dyplomowe i przedmioty ogólnouczelniane.

Na studiach II stopnia od 3 semestru studenci dokonują wyboru ścieżki kształcenia spośród: 1) mediacje i negocjacje, 2) coaching rodzinny. Przedmioty do wyboru na II stopniu studiów podzielone zostały na grupy: przedmioty obieralne z nauk teologicznych, z filozofii, z nauk socjologicznych, z nauk o zdrowiu, z nauk o kulturze i religii. Wśród zajęć obieralnych na II stopniu studiów znajdują się również: seminaria dyplomowe, przedmiot w języku obcym, przedmioty ogólnouczelniane. Szczegółowe treści zajęć są przedstawione w kartach opisów poszczególnych przedmiotów w USOS.

Treści kształcenia są powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się oraz tematyką badań prowadzonych w dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się. Dla przykładu: (1) treści przekazywane na zajęciach „Rodzicielstwo adopcyjne i zastępcze” nawiązują do badań pedagogicznych prowadzonych w tym zakresie, których efektem są

publikacje, m.in.: Regulska, A., *Rodzina i piecza zastępcza nad dzieckiem w perspektywie zasady pomocniczości*, Wyd. UKSW, Warszawa 2018; Regulska, A., *Adopcja – w kierunku dobra dziecka i spełnionego rodzicielstwa*, „Studia Gdańskie” 2019, tom XLV, s. 211-224 oraz nawiązują do efektu uczenia z zakresu wiedzy: „zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, ma podstawową wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących”; (2) Treści przekazywane na zajęciach „Psychologia miłości” nawiązują do badań prowadzonych w tym zakresie m.in. w projekcie Narodowego Centrum Nauki (nr 2014/13/B/HS6/03947) pt. „Dynamiczny model celów małżeńskich wyjaśniających satysfakcję z małżeństwa: teoretyczna modyfikacja i test empiryczny” w latach 2015-2018, których efektem są publikacje m.in.: Czyżkowska, A., Ciecuch, J. (2020). *Marital goals: Circular value-based model and measurement. Current psychology*; Czyżkowska, A. (2018). *Krótką książka o miłości*. Warszawa: Wyd. Liberi Libri, oraz nawiązują do efektu uczenia z zakresu wiedzy: „posiada uszczegółowioną wiedzę o rodzajach więzi rodzinnych i społecznych oraz o rządzących nimi prawidłowościach, posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą psychologicznych procesów i mechanizmów komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji, mediacji i coachingu w małżeństwie i rodzinie, ich prawidłowości i zakłóceń”.

2. Realizacja treści kształcenia na kierunku *nauki o rodzinie* odbywa się przy zastosowaniu różnorodnych metod nauczania i uczenia się w modelu wielostronnego kształcenia, co jest związane z interdyscyplinarnością kierunku, w szczególności ze specyfiką dyscypliny wiodącej - pedagogiki. Najważniejsze i najbardziej popularne metody dydaktyczne wykorzystywane w procesie kształcenia to: metody podające – wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, opis, opowiadanie, pogadanka, praca z książką; metody eksponujące – drama, inscenizacja, pokaz, gry symulacyjne, wystawa, metody poszukujące (problemowe) – klasyczna metoda problemowa, wykład problemowy, burza mózgów, metoda projektu, metody dyskusyjne – debata, okrągłego stołu, panel dyskusyjny, biograficzna, studium przypadku, SWOT, sytuacyjna, aktywizujące metody problemowe (np. metoda hierarchizacji, definiowania, twórczego rozwiązywania problemów); metody praktyczne – ćwiczeniowa, doświadczeń, obserwacji, pokazu (zob. sylabusy przedmiotów). Umożliwiają one zarówno przekaz wiedzy, jak i nabycie przez studentów umiejętności oraz oddziaływanie w celu wykształcenia kompetencji społecznych określonych w efektach uczenia się.

3. W roku akademickim 2020/2021 ze względu na epidemię covid-19 wszystkie zajęcia odbywają się w formie zdalnej w kontakcie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams oraz uzupełniająco z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle. We wcześniejszych latach w procesie dydaktycznym platforma e-learningowa Moodle wykorzystywana była przez nauczycieli akademickich i studentów jako uzupełnienie tradycyjnej formy zajęć zakładającej bezpośredni kontakt wykładowcy i studentów. Nauczyciele przy jej użyciu mogą tworzyć autorskie zasoby i aktywności edukacyjne mające na celu usystematyzowanie i utrwalenie nabytych podczas zajęć wiadomości. Nauka przy wykorzystaniu platformy Moodle opiera się nie tylko na zapoznaniu z materiałami dydaktycznymi, ale współpracy i tworzeniu relacji pomiędzy studentami a wykładowcami. Znacznie ułatwia pracę nauczycielowi akademickiemu poprzez szybkie przekazywanie materiałów dydaktycznych, ocen oraz informacji zwrotnych dla studentów.

4. Dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, zostało przedstawione w opisie kryterium 8.

5. Czas trwania studiów I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 6 semestrów. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi pierwszego stopnia wynosi 192. Szczegółowy wskaźnik punktacji ECTS studiów pierwszego stopnia określa:

- liczbę punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: łącznie 96 punktów na studiach stacjonarnych, 61 punktów na studiach niestacjonarnych;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych: łącznie 10 punktów na studiach stacjonarnych, 10 punktów na studiach niestacjonarnych;

- liczbę punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru: łącznie 79 punktów na studiach stacjonarnych; 79 punktów na studiach niestacjonarnych;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych: łącznie 6 punktów na studiach stacjonarnych; 6 punktów na studiach niestacjonarnych;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych: łącznie 8 punktów na studiach stacjonarnych; 8 punktów na studiach niestacjonarnych;

Łączna liczba godzin dydaktycznych na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych wynosi 1965, na studiach niestacjonarnych 1100. Studenci przygotowują pracę dyplomową oraz zdają egzamin dyplomowy. Absolwentom nadawany jest tytuł zawodowy licencjata.

Czas trwania studiów drugiego stopnia wynosi 4 semestry. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi drugiego stopnia wynosi 122. Szczegółowy wskaźnik punktacji ECTS studiów drugiego stopnia określa:

- liczbę punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: łącznie 61 punkty na studiach stacjonarnych; na studiach niestacjonarnych 45 punktów;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych: łącznie 3 punkty na studiach stacjonarnych; na studiach niestacjonarnych 3 punkty;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach modułów realizowanych w formie zajęć do wyboru: łącznie 58 punkty na studiach stacjonarnych; na studiach niestacjonarnych 58 punktów;

- liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych: łącznie 5 punkty na studiach stacjonarnych; na studiach niestacjonarnych 5 punktów.

Łączna liczba godzin dydaktycznych na drugim stopniu studiów stacjonarnych wynosi 1140, na studiach niestacjonarnych 738 godzin. Ścieżki kształcenia są uruchamiane w zależności od liczby zainteresowanych studentów. W związku z tym nie wszystkie ścieżki mogą być

uruchamiane w danym roku. Studenci przygotowują pracę dyplomową oraz zdają egzamin dyplomowy. Absolwentom nadawany jest tytuł zawodowy magistra.

6. Harmonogram studiów I stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* obejmuje następujące formy zajęć: wykład, konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, seminarium, lektorat, praktyka zawodowa.

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć dydaktycznych wynoszą:

Forma zajęć	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykład	540 godz. - zajęcia obligatoryjne	332 godz. - zajęcia obligatoryjne
	150 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)	30 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)
	30 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia	10 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia
Konwersatorium	390 godz. - zajęcia obligatoryjne	220 godz. - zajęcia obligatoryjne
	165 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)	88 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)
	150 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia	86 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia
Ćwiczenia	330 godz. - zajęcia obligatoryjne, (w tym wychowanie fizyczne 60 godzin)	110 godz. - zajęcia obligatoryjne
	30 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)	18 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty)
	60 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia	38 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia
Laboratorium	30 godzin	12 godzin
Seminarium	90 godzin	90 godzin
lektorat języka obcego	120 godzin	72 godziny
praktyka zawodowa	150 godzin	100 godzin

W tym na studiach I stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* realizowane są zajęcia dydaktyczne (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia) z wybranej ścieżki kształcenia (semestry III-VI): 1) asystentura i wsparcie rodziny - 240 godzin studia stacjonarne, 134 godziny studia niestacjonarne; 2) opieka nad osobą niesamodzielną i starszą - 240 godzin studia stacjonarne.

Harmonogram studiów II stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* obejmuje następujące formy zajęć: wykład, konwersatorium, ćwiczenia, translatorium, seminarium.

Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć dydaktycznych wynoszą:

Forma zajęć	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykład	210 godz. - zajęcia obligatoryjne	144 godz. - zajęcia obligatoryjne
	138 godz. - zajęcia do wyboru (godziny	90 godz. - zajęcia do wyboru (godziny

	pełnej oferty)	pełnej oferty)
Konwersatorium	435 godz. - zajęcia obligatoryjne 285 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty) 60 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia	274 godz. - zajęcia obligatoryjne 154 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty) 36 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia
Ćwiczenia	165 godz. - zajęcia obligatoryjne 30 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty) 120 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia	78 godz. - zajęcia obligatoryjne 18 godz. - zajęcia do wyboru (godziny pełnej oferty) 84 godz. - zajęcia ze ścieżki kształcenia
Translatorium	15 godzin	10 godzin
Seminarium	90 godzin	90 godzin

W tym na studiach II stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* realizowane są zajęcia dydaktyczne (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia) z wybranej ścieżki kształcenia (semestry II-IV): 1) mediacje i negocjacje - 180 godzin studia stacjonarne, 120 godzin studia niestacjonarne; 2) coaching rodzinny - 180 godzin studia stacjonarne.

7. Na kierunku *nauki o rodzinie* I stopnia studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wymagane jest zaliczenie obowiązkowej praktyki w następującym wymiarze:

Studia stacjonarne – 150 godz. praktyki, w tym:

- praktyka wizytująca w wymiarze 30 godzin – w trakcie pierwszego roku studiów (zaliczenie po 2 semestrze);
- praktyka specjalizacyjna – 120 godzin – w trakcie drugiego roku studiów (zaliczenie po 4 semestrze).

Studia niestacjonarne – 100 godz. praktyki, w tym:

- praktyka wizytująca w wymiarze 20 godzin – w trakcie pierwszego roku studiów (zaliczenie po 2 semestrze);
- praktyka specjalizacyjna – 80 godzin – w trakcie drugiego roku studiów (zaliczenie po 4 semestrze).

Praktyki realizowane na kierunku *nauki o rodzinie* dotyczą w szczególności takich obszarów, jak: wspieranie małżeństwa i rodziny poprzez pomoc społeczną, asystenturę rodziny oraz poradnictwo rodzinne, przygotowanie do małżeństwa, promocję wartości małżeństwa i rodziny oraz wsparcie rodziny w procesie edukacji i wychowania oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą, osobami starszymi, niepełnosprawnymi oraz chorymi.

Miejsca odbywania praktyki wizytującej oraz miejsca odbywania specjalizacyjnej zostały opisane w § 3 Programu praktyk zawodowych stanowiącym załącznik do Programu studiów I stopnia. Natomiast w § 4 zawarty został opis celów i efektów praktyki wizytującej oraz opis celów i efektów praktyki specjalizacyjnej.

Za stronę merytoryczną realizacji praktyk odpowiada Pełnomocnik Dziekana WSR ds. Praktyk Studenckich, natomiast nadzór formalny nad organizacją praktyk sprawuje Biuro Karier UKSW. Wybór miejsca praktyk dokonywany jest przez studentów po konsultacji z Pełnomocnikiem Praktyk. Konsultowane są również zadania praktykanta w placówce w trakcie realizacji praktyk. Studenci odbywają praktyki w zakładach pracy i instytucjach samodzielnie znalezionych przez siebie, w miejscach wskazanych przez interesariuszy

zewnątrznych Wydziału (w tym pracodawców) lub w miejscach wskazanych przez Biuro Karier. Uczelnia (Biuro Karier) wydaje studentowi pisemne skierowanie z prośbą o umożliwienie odbycia indywidualnych praktyk. W razie potrzeby Pełnomocnik wspiera studentów w dotarciu do instytucji, w której mogą odbyć praktyki oraz kontaktuje się z jej przedstawicielami. Student przed otrzymaniem zaliczenia odbywa rozmowę na temat realizacji praktyk oraz efektów uczenia się, w przypadku wolontariatu składa sprawozdanie z jego realizacji. Praktyki w systemie USOS zalicza Pełnomocnik po otrzymaniu potwierdzenia ze strony BK UKSW, że nie ma przeciwwskazań formalnych i student odpowiednio przygotował dokumentację wymaganą do zaliczenia, w tym obok Karty Praktykanta również Dziennik Praktyk, w ramach którego student wpisuje terminy realizacji praktyk, opisuje swoje obserwacje i zadania w poszczególnych dniach wraz z wykazem odbytych godzin. Prawdziwość danych potwierdza opiekun praktyk w placówce. Niezaliczenie praktyki jest jednoznaczne z niezaliczeniem roku studiów, w którym praktyki powinny być zrealizowane.

Program praktyki uzupełnia kształcenie studentów na kierunku *nauki o rodzinie* w zakresie zdobywanej wiedzy; umiejętności i kompetencji społecznych - efekty uczenia się dla praktyki wizytującej i efekty uczenia się dla praktyki specjalizacyjnej zostały opisane w § 5 Programu praktyk zawodowych stanowiącym załącznik do Programu studiów I stopnia.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów UKSW jest realizowane jest przez Biuro Karier UKSW w oparciu o przepisy *Zarządzenia Nr 45/2018 Rektora UKSW w Warszawie z dnia 5 października 2018 r. w sprawie procedury wewnętrznego badania karier zawodowych absolwentów UKSW* wraz z załącznikami. Biuro Karier UKSW prowadzi badania dotyczące karier zawodowych absolwentów UKSW, uwzględniając w nich wykorzystanie wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych na studiach, w tym podczas praktyk, na przebieg kariery zawodowej.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. Warunki rekrutacji oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na studia są regulowane na poziomie centralnym Uniwersytetu. Zasady rekrutacji na rok 2020/2021 zostały określone w *Uchwale Nr 117/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na rok akademicki 2020/2021* (<https://monitor.uksw.edu.pl/docs/4325>).

Pierwszym, praktycznym warunkiem przyjęcia na studia jest zarejestrowanie się w systemie IRK - Internetowa Rejestracja Kandydatów (<https://irk.uksw.edu.pl/>) (przekierowanie do tej strony jest dostępne również ze strony Wydziału) i złożenie w wyznaczonym terminie kompletu dokumentów: podania o przyjęcie na studia, wydrukowany z systemu IRK kwestionariusz zgłoszeniowy, jednego zdjęcia w wersji papierowej, jeśli nie zostało wgrane do systemu IRK, kserokopii dyplomu ukończenia studiów wyższych (I, II stopnia lub jednolitych magisterskich), w przypadku osób duchownych zgody przełożonego na podjęcie studiów. Dokumenty można składać osobiście w Dziekanacie WSR lub przesyłając pocztą na wskazany przez UKSW adres. W bieżącym roku ze względu na epidemię Covid-19 kandydaci na studia informowani są o: *Zasadach bezpieczeństwa obowiązujących przy składaniu dokumentów na studia w UKSW* (<file:///C:/Users/A44A0~1.REG/AppData/Local/Temp/bhp%20nst%20poprawione.pdf>).

2. Zasady i warunki uznawania efektów uczenia się w innej uczelni określa *Regulamin Studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Załącznik do Uchwały Nr 60/2019 Senatu UKSW z dnia 25 kwietnia 2019 roku)*. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się, a ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą w Uniwersytecie.

3. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa *Uchwała Nr 207/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 października 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz zasad przyjęć na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w postępowaniu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie* (file:///C:/Users/A44A0~1.REG/AppData/Local/Temp/1572011005_207-2019-u.pdf)

4. Podstawowym dokumentem określającym ogólne zasady procesu dyplomowania w UKSW jest *Regulamin Studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie* określony w drodze Uchwały Nr 60/2019 Senatu UKSW z dnia 25 kwietnia 2019 r. oraz „*Księga procedur jakości kształcenia UKSW*” przyjęta w drodze Zarządzenia Nr 52/2013 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 31 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia systemu weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Wyciąg z ogólnouniwersyteckich zasad procesu dyplomowania jest opublikowany na stronie internetowej Wydziału. Szczegółowe informacje dotyczące procesu dyplomowania na kierunku *nauki o rodzinie* i wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac licencjackich i magisterskich określone są w Zarządzeniu nr 2A Dziekana Wydziału Studiów nad Rodziną UKSW z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedury dyplomowania dla kierunku *nauki o rodzinie*. Załącznik do tego dokumentu stanowi Procedura dyplomowania opublikowana na stronie Wydziału: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/25>.

Zasady te są specyficzne dla kierunku i opracowane zostały w oparciu o wymóg zapewnienia potwierdzenia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się na zakończenie studiów. Określona na kierunku Nauki o rodzinie procedura dyplomowania w czytelny sposób prezentuje poszczególne etapy realizowanych zadań w ramach przygotowywania pracy dyplomowej, w tym w szczególności wyboru i zatwierdzenia tematu pracy, etapu przygotowywania pracy, jej następczej archiwizacji, składania wymaganych dokumentów, oceny w systemie antyplagiatowym oraz poszczególnych etapów recenzowania pracy, dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, wyznaczania komisji egzaminu dyplomowego i zasad jego przeprowadzania. Celem określenia szczegółowych regulacji dotyczących procedury dyplomowania na kierunku jest ujednoczenie zastosowanych rozwiązań, w szczególności względem obszaru dotyczącego wyboru i zakresu tematyki pracy dyplomowej, trybu wnioskowania i zatwierdzenia tematu, zasad i terminów składania prac dyplomowych i innych wymaganych dokumentów, procedury recenzowania i oceniania pracy dyplomowej. Na etapie wyboru seminarium dyplomowego studenci składają do kierownika kierunku pisemne podanie dotyczące wyboru seminarium oraz preferowanego promotora, według wzoru dostępnego na stronie internetowej Wydziału.

W uzasadnionych przypadkach, student może pisemnie wnioskować o dokonanie zmiany opiekuna pracy dyplomowej, zgodnie z procedurą przyjętą na Wydziale. Studenci studiów I i II stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* zobowiązani są do udziału w seminarium dyplomowym w wymiarze trzech ostatnich semestrów studiów. W ramach seminarium dyplomowego – odpowiednio licencjackiego oraz magisterskiego, student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy oraz ukierunkowanego naukowo na obszar tematyczny nawiązujący do planowanego tematu pracy dyplomowej studenta. Temat pracy

dypłomowej jest ustalany przez prowadzącego seminarium w porozumieniu ze studentem. Kluczowym kryterium w doborze tematyki jest jej ścisły związek z kierunkiem studiów i obszarem działalności naukowej opiekuna pracy, z uwzględnieniem zainteresowań studenta. Następnie temat pracy jest zatwierdzany (lub przekazywany zwrotnie do modyfikacji) przez Wydziałową Komisję ds. zatwierdzania tematów prac dyplomowych.

Tematyka prac dyplomowych dotyczy rodziny w różnych wymiarach. Podejmowane są tematy dotyczące m.in. pracy asystenta rodziny, funkcjonowania rodzin z perspektywy wybranych aspektów m.in. pedagogicznych, teologicznych i bioetycznych, medycznych, psychologicznych i społecznych. Prace dyplomowe przygotowywane na I i II stopniu różnią się stopniem osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Realizowane prace licencjackie w głównej mierze są pracami pogładowymi, opartymi o analizę literatury przedmiotu (przegląd literatury). Prace magisterskie obejmują również prace oryginalne, prezentujące wyniki badań realizowanych przez studentów (głównie są badania kwestionariuszowe ilościowe z wykorzystaniem narzędzia ankiety oraz studium przypadku). W obu rodzajach prac dyplomowych duży nacisk kładzie się na wykorzystywanie przez studenta najnowszej (z ostatnich 5 lat) fachowej literatury naukowej, w tym również zagranicznej. Realizowane seminaria dyplomowe przygotowują studenta do nabycia kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej.

Pracę dyplomową student składa według procedury zawartej w zarządzeniu Rektora w sprawie prowadzenia księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych. Pełny wykaz prac dyplomowych realizowanych na kierunku pod opieką poszczególnych promotorów dostępny jest w systemie Archiwum Prac Dyplomowych. Zatwierdzony temat pracy, a w kolejnych etapach ostateczna wersja gotowej pracy dyplomowej są archiwizowane w systemie Archiwizacji Prac Dyplomowych (APD – <http://apd.uksw.edu.pl>). Weryfikacja pracy pod kątem jej autorstwa realizowana jest od roku akademickiego 2018/2019 obowiązkowo za pośrednictwem systemu centralnego tj. Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA (wcześniej prace sprawdzane były z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego OSA). Szczegółową procedurę składania pracy w systemie APD określa właściwa instrukcja opublikowana na stronie APD oraz udostępniona na stronie Wydziału wraz z innymi załącznikami dotyczącymi procedury dyplomowania (takimi jak Wzór podania dotyczącego wyboru promotora i seminarium; Wzór strony tytułowej; Podanie o zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej). Wydziałowa Komisja ds. zatwierdzania tematów prac dyplomowych raz do roku, po zakończeniu etapu zatwierdzania tematów prac, przedstawia informacje podczas posiedzenia Rady Wydziału. Obejmują one również sugestie Komisji dotyczące podejmowanych obszarów tematycznych oraz ich zakresu.

Egzamin dyplomowy licencjacki i magisterski jest egzaminem ustnym i obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności objętych programem studiów oraz znajomości zagadnień związanych z tematem pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed trzyosobową komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi co do zasady: przewodniczący, promotor i recenzent lub inny egzaminator. Z urzędu egzaminowi przewodniczy: dziekan, prodziekan, kierownik kierunku albo upoważniony przez dziekana nauczyciel akademicki mający tytuł naukowy lub stopień naukowy. Komisja egzaminacyjna sporządza protokół z przebiegu egzaminu dyplomowego według wzoru podanego w zarządzeniu Rektora. Szczegółowe regulacje dot. egzaminu dyplomowego, zasady jego przeprowadzania oraz oceniania określone są w § 45 do § 47 i § 49 *Regulaminu studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie* oraz w przywołanych wyżej odpowiednich dokumentach Wydziałowych.

5. Analizy trendów liczby studentów przyjętych na studia na kierunku *nauki o rodzinie*, odsiewu oraz ich postępów w nauce są dokonywane za pośrednictwem systemu obsługi

studentów USOS. W ostatnich latach dostrzega się zjawisko niepodejmowania studiów przez część przyjętych kandydatów, którzy po pozytywnym wyniku rekrutacji, odbiorze legitymacji studenckiej nie biorą udziału w zajęciach dydaktycznych. Dotychczas nie zauważono problemów z dużą liczbą osób, które nie kończą studiów w terminie, dlatego nie było dotychczas potrzeby podejmowania działań naprawczych. W związku jednak z faktem, że studia na kierunku nauki o rodzinie obarczone są stereotypem, według którego są one „łatwe” i „dla każdego” podejmowane są działania promujące studiowanie na kierunku ze szczególnym zwróceniem uwagi na jego specyfikę.

6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia efektów uczenia się zostały określone w *Regulaminie Studiów w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie* (załącznik do *Uchwały Nr 60/2019 Senatu UKSW z dnia 25 kwietnia 2019 r.*) oraz w *Zarządzeniu nr 49/2015 Rektora UKSW z dnia 2 października 2015 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*. Zarządzenie określa m.in. zasady weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów wraz z oceną ich realizacji. W celu weryfikowania efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, osiągniętych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został wprowadzony system weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. System ten odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, a opis procedur został przedstawiony w dokumencie pt. „*Księga Procedur jakości kształcenia UKSW*” przyjęta w drodze *Zarządzenia Nr 52/2013 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 31 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia systemu weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia*.

Szczegółowe zasady funkcjonowania systemu zaliczeń i egzaminów w UKSW określone są w *Zarządzeniu Nr 48/2014 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS*. Zakres i formy zaliczeń poszczególnych semestrów i lat oraz realizowanych w ich ramach zajęć na I i II stopniu studiów określa program studiów na kierunku *Nauki o rodzinie*. Zaliczanie poszczególnych semestrów i lat odbywa się na zasadzie zaliczania określonych w programie studiów obowiązkowych przedmiotów, w tym również praktyk i seminariów dyplomowych.

Szczegółowe kryteria zaliczania zajęć określane są przez nauczycieli akademickich w kartach przedmiotów w USOS. Kryteria dostępne są dla studentów w systemie USOS jeszcze przed rozpoczęciem zajęć. Karty przedmiotów opisują warunki dopuszczenia do zaliczenia, zasady i formy zaliczenia przedmiotu i kryteria oceniania oraz informują jakie efekty uczenia się weryfikuje praca zaliczeniowa, projektowa lub egzaminacyjna. Względem wszystkich przedmiotów realizowanych w formie zdalnej (na odległość), w karcie przedmiotu obowiązkowo uwzględniane są również informacje dotyczące zasad przeprowadzania zaliczeń i egzaminów w formie na odległość, uwzględniające programy i systemy służące przeprowadzaniu zaliczeń i egzaminów. Podstawowym programem do realizacji zadań w ramach trybu asynchronicznego jest platforma Moodle, na której prowadzący zamieszczają materiały do zajęć, zadania, oraz na której archiwizowane są prace etapowe i końcowe. Od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020 podstawową platformą realizacji zajęć w trybie synchronicznym na prowadzonym kierunku jest aplikacja MS Teams.

8. Efekty uczenia się podlegają weryfikacji podczas zaliczeń semestralnych (w ramach rozliczenia rocznego) w ramach każdego przedmiotu według kryteriów określonych w sylabusach. Warunkiem promocji na kolejne semestry jest uzyskanie pozytywnej oceny

efektów uczenia się, przypisanych do danego przedmiotu. W przypadku studentów cudzoziemców, np. w ramach programu Erasmus, istnieje system interpretacji i przeliczania ocen, zwany „Tabelą ocen ECTS”. W innym przypadku dziekan przepisuje odpowiednią ocenę, przeliczając ją według skali: 90% – 100% (5,0), 80% – 90% (4,5), 70% – 80% (4,0), 60% – 70% (3,5), poniżej 60% (3,0). W przypadku otrzymania przez studenta oceny niedostatecznej na egzaminie, przysługuje prawo zdawania jednego egzaminu poprawkowego. Dalsze procedury w przypadku kolejnej oceny negatywnej, nieusprawiedliwionej i usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie lub przebiegu egzaminów komisyjnych, zawarte są we wspomnianym *Regulaminie Studiów UKSW*.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się został szczegółowo określony w programie studiów i w sylabusach do konkretnych przedmiotów, o czym studenci są informowani za pomocą karty opisu przedmiotu w systemie USOS, jak i bezpośrednio podczas zajęć. Przed rozpoczęciem kolejnego semestru karty przedmiotów umieszczane są w systemie USOS, a także podpisywane i składane przez pracowników w formie drukowanej w Dziekanacie Wydziału. Jeżeli przedmiot prowadzony jest przez wielu prowadzących, odpowiedzialnym za właściwe ustalenie zasad oceniania, warunków zaliczenia i sposobów przekazania informacji o efektach uczenia się jest koordynator przedmiotu. Metody weryfikacji efektów uczenia się są zawsze dopasowane do rodzaju i specyfiki przeprowadzanych zajęć, zgodnie z omówionymi procedurami. Na Wydziale zasadniczymi formami prac etapowych, określonymi szczegółowo w kartach przedmiotów, są: eseje, prace pisemne, referaty, prezentacje multimedialne, projekty, testy pisemne, testy *on line*, pisemne prace zaliczeniowe.

Stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się pozwalają na zdobycie informacji o postępach studentów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest w czasie zaliczeń z oceną i egzaminów. Obydwie formy mogą mieć charakter ustny, jak i pisemny, co na początku zajęć szczegółowo określone jest przez prowadzących. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne są archiwizowane przez okres 3 lat. W przypadku zaliczeń ustnych sporządzany jest stosowny protokół według opublikowanego wzoru, opatrzony podpisem studentów składających egzamin. Wszystkie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są dokumentowane w postaci pisemnych protokołów z egzaminów i zaliczeń, podpisanych przez prowadzącego zajęcia i przechowywanych w Dziekanacie, a ponadto znajdują się w systemie USOS.

Jak wspomniano, weryfikacja wiedzy dokonuje się zasadniczo w czasie egzaminów i zaliczeń z oceną oraz w czasie konwersatoriów i ćwiczeń, zgodnie z zaplanowanymi w kartach przedmiotów sposobami. Weryfikacja umiejętności przeprowadzana jest zazwyczaj w ramach ćwiczeń i konwersatoriów oraz seminariów licencjackich i magisterskich poprzez pisemne sprawozdania, raporty z ćwiczeń, dyskusje problemowe, seminaria naukowe, przygotowywane przez studentów prezentacje z użyciem nowoczesnych metod informatycznych i komunikacyjnych, a także w czasie indywidualnych konsultacji studentów z wykładowcami w ramach prowadzonych dyżurów pracowniczych. W przypadku kompetencji społecznych ich weryfikacja odbywa się zasadniczo podczas zajęć poprzez ocenę bieżącej pracy studentów, ich udział w dyskusjach, debatach, sporach naukowych, podejmowanych pracach samodzielnych lub w grupach. Wszystkie efekty uczenia się są także możliwe do sprawdzenia w przypadku niektórych studentów przez ich udział czynny i bierny w konferencjach naukowych, a zwłaszcza w procesie przygotowywania przez nich prac dyplomowych i składanych egzaminów końcowych.

Uzyskane przez studentów oceny końcowe z poszczególnych przedmiotów są rokrocznie przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia, która na posiedzeniach Rad Wydziału, w miarę możliwości, przekazuje wskazania w kierunku ulepszania stosowanych metod. Przedmiotem analizy są także oceny z prac dyplomowych, średnie studentów i średnie z poszczególnych przedmiotów, jak również wyniki egzaminów

dypłomowych, bieżąca praca studentów, śledzenie losów absolwentów oraz ogólnouniwersyteckie badania jakości kształcenia i semestralne ankiety ewaluacyjne na temat jakości pracy nauczycieli akademickich, przeprowadzane wśród studentów, co umożliwia określenie w sposób globalny jakości kształcenia i zweryfikowanie, na ile obrane metody pozwalają na osiągnięcie coraz wyższych efektów kształcenia w ramach poszczególnych kierunków. W przypadku zweryfikowania trudności w osiągnięciu założonych efektów uczenia się każdy z nauczycieli akademickich dokonuje przeglądu i analizy poniesionych w tej materii porażek, konfrontując to z treściami ankiet ewaluacyjnych, a następnie przeprowadza gruntowny przegląd efektów uczenia się w kartach przedmiotów celem podjęcia nowych metod w kolejnym roku akademickim. Ważnym elementem ulepszania metod weryfikacji efektów uczenia się jest współpraca starszych pracowników naukowych z młodszymi i wzajemne przekazywanie doświadczeń w tej materii.

Wszystkie przedmioty (z wyjątkiem zajęć z BHP oraz z wychowania fizycznego) kończą się oceną, zgodnie z przedstawioną gradacją (ocena niedostateczna – 2,0 oznacza uzyskanie efektów uczenia się w stopniu niewystarczającym, zaś ocena bardzo dobra – 5,0 oznacza zrealizowanie efektów uczenia się w stopniu wyczerpującym). Procedura rozstrzygnięcia zastrzeżeń co do formy zaliczenia egzaminu, zaliczenia z oceną lub samego wyniku egzaminu określona jest w *Regulaminie Studiów UKSW*. Każda sytuacja, w której student przedstawia zastrzeżenia co do formy egzaminu, zaliczenia z oceną, oceny pracy dyplomowej lub bezstronności w ocenianiu, jest szczegółowo wyjaśniana przez Dziekanat Wydziału Studiów nad Rodziną.

W ramach realizacji efektów uczenia się na studiach I stopnia ważnym elementem jest zdobycie przez studentów umiejętności w zakresie języka obcego nowożytnego na poziomie B2. Zajęcia i egzaminy organizowane są i prowadzone przez ogólnouniwersyteckie Studium Języków Obcych. Studenci mają także możliwość udziału w wykładach i innych typach zajęć, prowadzonych w językach obcych, zarówno w ramach podstawowego toku studiów, jak i w czasie wizyt profesorów z zagranicy, np. w ramach programu Erasmus lub innych projektów, np. POWER. Osoby z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, po uzyskaniu odpowiednich decyzji, mogą mieć zorganizowany indywidualny tok studiów, indywidualne tryb zaliczania przedmiotów oraz odbywania egzaminów.

9. Procedura monitorowania losów absolwentów jest regulowana w *Zarządzeniu Nr 11 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie procedury wewnętrznego monitoringu karier zawodowych absolwentów UKSW*. Celem monitorowania karier zawodowych na rynku pracy absolwentów jest: 1) uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia; 2) uzyskanie opinii absolwentów na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów w kontekście potrzeb rynku pracy; 3) uzyskanie informacji na temat dalszych planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów; 4) dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Szczegółowe dane dotyczące losów absolwentów kierunku *Nauki o rodzinie* są publikowane co roku w raportach Biura Karier UKSW dotyczących karier zawodowych absolwentów Uczelni. W roku akademickim 2019/2020 r. Biuro Karier przeprowadziło siódmą edycję tego badania pt. „Wewnętrzny monitoring karier zawodowych absolwentów UKSW” (realizowanego metodą CAWI). Z raportu wynika m.in, że:

- ponad 83% badanych aktualnie pracuje, głównie w dużych przedsiębiorstwach na terenie województwa mazowieckiego,
- 65,1 % badanych wykonuje pracę, która jest zgodna z ukończonym kierunkiem studiów,
- 65,3% badanych wykorzystuje w pracy wiedzę i umiejętności zdobyte podczas studiów,
- prawie połowa absolwentów (48,8%) pracuje na stanowisku specjalistycznym,

- absolwenci znajdują zatrudnienie głównie w instytucjach o profilu edukacyjnym (22,2%) oraz w sektorze usługowym (11,8%), a także administracji publicznej i obronie narodowej (11,6%),

- 60,3% badanych kontynuowało edukację po skończeniu studiów na UKSW (z czego 32,4% studia na II stopniu na tym samym kierunku, a 30,4% studia na innym kierunku),

- 81% absolwentów poleciłoby studia na UKSW swoim znajomym.

Monitoring losów studenta i pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji jest przedmiotem analiz dla Władz Wydziału, Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji Dydaktycznej. Analizy obejmują m.in. uwidocznienie osiągnięcia efektów uczenia się w dalszej karierze i losach naszych absolwentów. Istotnym elementem danych w zakresie monitorowania losów absolwenta są również informacje uzyskiwane przez Pełnomocnika Dziekana WRS ds. Praktyk (w szczególności dane dotyczące otrzymywanych przez naszych studentów po odbytych praktykach, propozycjach podjęcia pracy w danej instytucji) oraz informacje dotyczące kontynuowania przez absolwentów kierunku ścieżki naukowej w ramach studiów doktoranckich.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. W roku akademickim 2020-2021 zajęcia dydaktyczne na kierunku *nauki o rodzinie* I i II stopnia prowadzą pracownicy etatowi Wydziału Studiów Nad Rodziną i innych Wydziałów UKSW: 14 pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego (w tym 4 z tytułem profesora) i 15 pracowników niesamodzielnych (12 ze stopniem doktora; 3 z tytułem zawodowym magistra). Jeden pracownik niesamodzielny jest na bezpłatnym urlopie naukowym. Dodatkowo trzech pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunku *nauki o rodzinie* (2 samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego, 1 magister).

Nauczyciele akademicy posiadają znaczący dorobek naukowy i dydaktyczny, co pozwala na realizację programu studiów zgodnie z określonymi wymaganiami dla kierunków o profilu ogólnoakademickim (wykaz dorobku – załącznik nr 4). Pracownicy podejmują różne formy aktywności naukowej: publikacje naukowe, realizują projekty badawcze i wdrożeniowe o zasięgu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, są członkami zespołów eksperckich, towarzystw, organizacji, instytucji naukowych, są redaktorami i członkami komitetów redakcyjnych oraz rad naukowych czasopism, redaktorami naczelnymi czasopism, opracowują recenzje wydawnicze książek i artykułów skierowanych do czasopism, są recenzentami w przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych i profesorskich, uczestniczą w programach europejskich (np. ERASMUS+), biorą udział w wyjazdach studyjnych i stażach naukowych, organizują i biorą aktywny udział w konferencjach krajowych i zagranicznych, są opiekunami kół naukowych, współpracują z wieloma uczelniami na świecie.

Dorobek naukowy pracowników WSR prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku *nauki o rodzinie* I i II stopnia w okresie ostatnich 5 lat (2015-2020) stanowią: 116 publikacji w czasopismach naukowych; 125 artykuły w monografiach; 49 monografii. Ponadto pracownicy WSR uzyskali finansowanie i realizowali we wspomnianym okresie (jako kierownicy, wykonawcy i eksperci) 22 projekty o charakterze naukowym i naukowo-praktycznym finansowanym przez różne instytucje w tym Europejskie Centrum Projektów Europejskich, w tym 4 finansowanych przez NCN; 1 projekt finansowany przez MNiSW. Ponadto uczestniczyli w realizacji 1 projektu naukowego realizowanego przez Uniwersytet w Trnawie (Słowacja).

Pracownicy WSR brali także czynny udział w ponad 215 konferencjach międzynarodowych i ogólnopolskich wygłaszając referaty. Odbyli wiele wizyt i pobytów naukowych w zagranicznych instytucjach badawczych w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi. Ponadto uczestniczyli w programie Erasmus+ Teaching Mobility Staff (17 wyjazdów). Kilku wykładowców uczestniczyło w wyjazdach doskonalących umiejętności dydaktyczne w ramach programu „Mistrzowie dydaktyki”.

Pracownicy WSR, w ramach upowszechniania wyników swojej pracy naukowej oraz rozwijania współpracy z innymi ośrodkami naukowymi, w okresie 2015-2020 zorganizowali w sumie 49 konferencji naukowych, w tym 24 konferencje międzynarodowe we współpracy z instytucjami krajowymi i zagranicznymi (m.in. Trnavská Univerzita v Trnave; Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt (Niemcy); FOM Hochschule für Ökonomie&Management gemeinnützige GmbH, Essen–München, (Niemcy); Mykolas Romeris University, Vilnius, (Litwa); Wydziałem Filozofii Edukacji i Nauki, Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M. P. Dragomanova w Kijowie (Ukraina) oraz 25 konferencji o zasięgu krajowym.

Kadra dydaktyczna ciągle udoskonala swoje umiejętności dydaktyczne uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach, które były organizowane na Wydziale Studiów nad Rodziną oraz na całym Uniwersytecie. W ten sposób podnoszone są umiejętności kompetencje z zakresu nowych metod prowadzenia zajęć („Nowoczesne metody dydaktyczne z projektu Młody Dydaktyk w Uniwersytecie”), umiejętności prowadzenia wykładów i ćwiczeń za pomocą platformy *Moodle* oraz komunikatora *MS Teams*. Niektórzy pracownicy WSR skorzystali z doświadczeń dydaktycznych w zagranicznych uczelniach, dzięki wizytom studyjnym w ramach programu „Mistrzowie dydaktyki”. Pracownicy korzystali również z możliwości podniesienia swoich umiejętności językowych („Młody Dydaktyk w Uniwersytecie”, nr POWR. 03.04.00-00-D003/17).

Wśród najważniejszych osiągnięć popularyzatorskich pracowników WSR należy wymienić:

1) udział w Warszawskim Festiwalu Nauki; (2) udział w programach i audycjach radiowych i telewizyjnych (3) publikacje popularyzatorskie w prasie branżowej i popularnej.

Wyrazem uznania dla wyników pracy naukowej pracowników WSR jest ich członkostwo oraz pełnienie funkcji w organizacjach naukowych krajowych i międzynarodowych oraz komitetach i radach naukowych czasopism. Niektórzy z nich pełnią rolę ekspertów lub konsultorów przy Ministerstwie Zdrowia, Komisjach Episkopatu Polski.

W okresie 2015-2020 w efekcie indywidualnego rozwoju naukowego dwóch pracowników zdobyło stopień doktora habilitowanego, a 1 pracownik uzyskał tytuł profesora .

2. i 3. Podstawowymi kryteriami przy obsadzie zajęć na kierunku *nauki o rodzinie* w WSR UKSW są: uzyskanie stopnie i tytuły naukowe pracowników, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe. Polityka kadrowa na WSR przy obsadzie zajęć dydaktycznych opiera się zasadzie optymalizowania zgodności wykształcenia, dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego osób prowadzących zajęcia z tematyką przedmiotów prowadzonych przez te osoby. Obsada zajęć jest przygotowywana przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego. Przedmioty, które zostały zaplanowane na dany rok akademicki, wprowadza się do systemu USOS, zaś nauczyciele otrzymują indywidualne karty obciążeń, które podpisują. Karty te są podpisywane także przez dziekana, zgodnie z obowiązującymi w Uczelni przepisami. Szczegółowe zestawienie obsady zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2020/2021 znajduje się w Załączniku nr 2.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w oparciu o autorskie programy wykładów kursorycznych i monograficznych oraz programy ćwiczeń dostosowywane do programu studiów i efektów uczenia się. W ramach projektu Uniwersytet 2.0. „Innowacyjna edukacja.

Efektywne zarządzanie” prowadzone są wykłady przez profesorów wizytujących z zagranicy (szerzej na ten temat w opisie kryterium nr 7).

Studenci kierunku *nauki o rodzinie* mają możliwość włączania się w działalność naukową poprzez uczestnictwo w przedsięwzięciach naukowych podejmowanych przez wydziałowe studenckie koła naukowe: Koło Nauk o Rodzinie, oraz Koło Naukowe Myśli Społecznej, a także Bioetyczne Koło Naukowe przy współudziale i z pomocą opiekunów kół. Efektem tej działalności są m.in. organizowane konferencje studenckie i spotkania naukowe, a także wspólne wyjazdy naukowe do innych ośrodków naukowych (np.: wizyta studyjna na Teologika Fakulta Trnavskiej Univerzity, Katedra Nauki o Rodzine w Bratysławie). Studenci są także zapraszani do uczestniczenia w konferencjach naukowych organizowanych w WSR oraz podejmują się ich współorganizacji (np. Bioetyczne Koło Studentów WSNR brało udział w organizacji Konferencji „Bioetyczne Aspekty Opieki Okołoporodowej. Wielokulturowość” w 2018 roku). Absolwenci kończący studia mogą zgłaszać swoje prace dyplomowe do kilku konkursów na najlepszą pracę dyplomową.

4. Uczelnia prowadzi świadomą i celową politykę kadrową w zakresie zatrudniania pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne. Kwestie te reguluje Statut UKSW oraz Regulamin Pracy UKSW (Załącznik do Zarządzenia Nr 38/2019 Rektora UKSW z dnia 16 września 2019 roku). Dokumenty te określają m.in., że nauczyciele muszą posiadać dorobek naukowy lub artystyczny, odpowiednie predyspozycje i uzdolnienia do pracy, a także wysoki poziom etyczny. Ich zatrudnianie odbywa się zgodnie z obowiązującym prawem państwowym (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.).

Przy zatrudnianiu nowych pracowników odpowiednie komisje wydziałowe poddają analizie dorobek naukowy i dydaktyczny kandydatów. Rekrutacja kandydatów odbywa się w procedurze ogłaszania konkursu o pracę, który jest publikowany na stornach internetowych. W przypadku nowego zatrudnienia bierze się pod uwagę potrzeby dydaktyczne związane z prowadzonym kierunkiem studiów.

Regularnie dokonywana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich zgodnie z przepisami i zasadami obowiązującymi w UKSW (Zarządzenie Nr 64/2019 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu oceny okresowej nauczycieli akademickich). Ocena dotyczy działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej. Dwukrotne uzyskanie oceny negatywnej skutkuje rozwiązaniem stosunku pracy.

W prowadzonej polityce kadrowej uwzględniane są wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych (Zarządzenie nr 6/2019 Dziekana Wydziału Studiów nad Rodziną z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych). Hospitacje dotyczą oceny takich kwestii jak: odbywanie zajęć zgodnie z planem, umiejętności organizacji zajęć dydaktycznych, poziomu merytorycznego i metodycznego zajęć, zgodności treści zajęć z programem kształcenia, zwłaszcza z zakładanymi dla przedmiotu efektami uczenia się, a także sposobów weryfikacji efektów uczenia się i atmosfery na zajęciach.

Uwzględniane są również wyniki corocznej ewaluacji dokonywanej przez studentów w ramach ankiety oceny zajęć dydaktycznych w USOS (Decyzja nr 3/2014 Rektora UKSW z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie ogólnouczelnianego wzoru ankiety oceny zajęć dydaktycznych). W ankiecie ocenie studentów poddawane są takie kategorie jak: sposób organizacji zajęć, terminowość, komunikatywność i postawa prowadzącego czy sposób weryfikowania efektów uczenia się. Wyniki ankiet analizowane są przez Wydziałową Komisję ds. jakości kształcenia, a zbiorcze wyniki oceny zajęć publikowane są na stronie Wydziału.

5. Na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie funkcjonuje system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji

dydaktycznych obejmujący następujące działania: (1) przyznawanie nagród rektora oraz jednorazowych dodatków finansowych pracownikom uzyskującym znaczące osiągnięcia naukowe, mające istotny wpływ na ocenę parametryczną jednostki i rozpoznawalność uczelni w środowisku naukowym; (2) uzależnienie finansowania kierunków i wydziałów przyznawanego w ramach dotacji MNiSW od osiągniętych wyników działalności naukowej; (3) umożliwianie podnoszenia kompetencji dydaktycznych poprzez organizowanie szkoleń z zakresu: języka angielskiego na poziomie C1, nowych technologii i nowoczesnych metod w pracy dydaktycznej, emisji głosu, wystąpień publicznych, metodyki *design thinking*, analizy statystycznej (ostatnio w ramach projektu „Lepsza Kadra = Lepszy Student” POWR.03.04.00-00-D051/16); (4) proponowanie szkoleń w zakresie jakości kształcenia (szkolenia dla członków wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych komisji dydaktycznych; szkolenie z obsługi Otwartego Systemu Antyplagiatowego OSA, Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA; szkolenie w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość) oraz przygotowanie i udostępnianie materiałów szkoleniowych i informacyjnych w tym zakresie; (5) proponowanie szkoleń w zakresie parametryzacji i sprawozdawczości naukowej oraz obsługi baz danych związanych z gromadzeniem informacji o dorobku naukowym; (6) organizowanie tzw. dni jakości kształcenia i wymiany „dobrych praktyk” w zakresie jakości kształcenia między jednostkami uczelni i poszczególnymi pracownikami; (7) organizowanie szkoleń realizowanych przez Centrum Inicjatyw Rozwojowych UKSW dotyczących podnoszenia efektywności składanych wniosków projektowych (NCN, NCBiR, NPRH); (8) prowadzenie kursów zawodowych oferowanych przez Centrum Technologii Informacyjnych UKSW; (9) coroczne organizowanie przez Wydział spotkań informacyjnych dla niesamodzielných pracowników naukowych, służących właściwemu ukierunkowaniu i zintensyfikowaniu prowadzonej przez nich działalności naukowej; (10) odbywanie comiesięcznych posiedzeń Rady WSR, podczas których omawiane są bieżące sprawy dotyczące dydaktyki i prowadzonych badań naukowych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. Siedziba Wydziału Studiów Nad Rodziną UKSW znajduje się w budynku nr 23 na Kampusie im. Ks. prof. R. Rumianka przy ul. Wóycickiego 1/3 (Dziekanat pok. 215, II piętro). Budynek jest wyposażony w trzy windy, posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami (na zewnątrz i wewnątrz obiektu). Baza dydaktyczna i naukowa zarządzana jest poprzez uczelniany System Rezerwacji Sal (SRS zintegrowany z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów – USOS). Zajęcia dydaktyczne na kierunku *nauki o rodzinie* odbywają się w budynkach nr 23, 21, 12, 14, 15. Wydział ma dostęp do sal dydaktycznych, w których prowadzi się konwersatoria i ćwiczenia audytoryjne oraz dostęp do auli wykładowych. Cały obiekt jest całodobowo dozorowany przez ochronę i monitorowany za pomocą urządzeń CCTV oraz systemu kontroli dostępu. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w salach wykładowych wyposażonych w rzutniki multimedialne lub tablice multimedialne oraz posiadających dostęp do Internetu. W trakcie zajęć dydaktycznych studenci korzystają z pracowni komputerowej oraz z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych w budynku 23 na kampusie Wóycickiego. W trakcie przerw między zajęciami pracownicy WSR mają do swej dyspozycji pokój, w których mogą odbywać się również konsultacje ze studentami. W celu prowadzenia spotkań naukowo-dydaktycznych, seminariów i spotkań organizacyjnych w większym gronie osób, pracownicy mają do dyspozycji małą salę konferencyjną nr 118 w budynku 21.

W celu zapewnienia kompleksowości bazy dydaktyczno-naukowej w głównych budynkach Kampusu zostały wydzielone przestrzenie wypoczynkowe dla studentów, gdzie znajdują się fotele, telewizor na ścianie, stoliki do pracy, pufy, lampy, serwis kawowo-herbaciany, itp. Ponadto w budynkach 21 i 23 funkcjonują miejsca gastronomiczne oferujące zróżnicowane posiłki obiadowe i gorące przekąski, a na korytarzach wszystkich obiektów rozstawione są urządzenia z napojami i zimnymi przekąskami. Studenci mają także możliwość korzystania na miejscu z bankomatu oraz stanowiska Santander Bank Polska, który prowadzi obsługę m.in. uczelnianych kont studentów UKSW.

W ramach zrealizowanego w latach 2017-2019 projektu pt. „Profesjonalizacja usług asystenckich i opiekuńczych dla osób niesamodzielnych – nowe standardy kształcenia i opieki”, którego współrealizatorem był Wydział Studiów Nad Rodziną, wyposażona została kompletnie pracownia do ćwiczeń z zakresu opieki i pielęgnacji osób starszych i niesamodzielnych (fantomy, łóżka, sprzęt pielęgnacyjny, urządzenia sanitarne, itd.). Program studiów na kierunku *nauki o rodzinie* I stopnia przewiduje do wyboru ścieżkę „opieka nad osobą starszą i niesamodzielną”, która uwzględnia przedmioty dotyczące tej problematyki.

Od marca 2020 roku w związku z epidemią Covid-19 zajęcia dydaktyczne dla studentów realizowane są w formie zdalnej. W trakcie zdalnego kształcenia pracownicy i studenci mają zapewniony dostęp do wsparcia technicznego (Centrum Systemów Informatycznych UKSW) i szkoleń z zakresu obsługi platform internetowych i aplikacji umożliwiających synchroniczną komunikację ze studentami podczas zajęć oraz e-learning (Centrum Rozwoju Dydaktyki UKSW). Wydział Studiów Nad Rodziną publikuje na stronie internetowej materiały informacyjne i narzędzia dla pracowników dotyczące prowadzenia zdalnej dydaktyki (<https://wsr.uksw.edu.pl/node/1134>). Wydział publikuje również materiały informacyjne dla studentów dotyczące zdalnej nauki: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1127> (instrukcje, narzędzia i filmiki).

2. Zajęcia dydaktyczne dla studentów standardowo odbywają się w obrębie infrastruktury Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Na potrzeby realizacji praktyk zawodowych wykorzystywana jest infrastruktura instytucji przyjmujących.

3. Uczelnia zapewnia we wszystkich budynkach bezpłatny dostęp do szerokopasmowego, bezprzewodowego Internetu, w głównych budynkach jest wydzielona przestrzeń z otwartym dostępem do stanowisk komputerowych dla studentów. Technologia komunikacyjno-informacyjna wykorzystywana jest przez pracowników i studentów Uniwersytetu na potrzeby obsługi bezpłatnej platformy e-learningowej Moodle, usprawniającej dostęp do materiałów dydaktycznych i naukowych. Obsługa administracyjna związana z przebiegiem studiów oparta jest na technologii komunikacyjno-informacyjnej (elektroniczny indeks, plany i rozkład zajęć, dostęp do aktualności, USOS-mail). Studenci przyjezdni w ramach np. programu Erasmus+, MOST otrzymują konta w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOS), co umożliwia szybki dostęp do usług opartych na technologii komunikacyjno-informacyjnej. Monitorowanie dostępności sieci w budynkach odbywa się w trybie ciągłym i nadzorowane jest przez zespół specjalistów Centrum Systemów Informatycznych UKSW.

4. W UKSW funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnością, które zlokalizowane jest na parterze budynku Wydziału. Od początku 2020 roku realizowany jest projekt „UKSW bez barier – uczelnia dla każdego”, którego głównym celem jest zwiększenie dostępności Uczelni dla osób z niepełnosprawnością w sposób umożliwiający im korzystanie w pełni z zasobów Uczelni i zdobycie wykształcenia na równi z osobami pełnosprawnymi, a także podniesienie świadomości społeczności akademickiej na temat różnych rodzajów niepełnosprawności.

UKSW posiada certyfikat Fundacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych świadczący o tym, że jest miejscem przyjaznym osobom z niepełnosprawnościami i w pełni dostosowanym do ich potrzeb (oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, pojemne windy, podjazdy, dostosowane toalety, tekstowa wersja stron www dla osób niewidomych i in.). Szerzej na temat wsparcia i dostosowania Uczelni do potrzeb studentów z niepełnosprawnością w opisie kryterium nr 8.

5. Studia na kierunku *nauki o rodzinie* nie wymagają dostępu do specjalistycznej aparatury ani laboratoriów. W celu wsparcia tradycyjnych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich i studentów wykorzystywana jest platforma e-learningowa Moodle (<https://e.uksw.edu.pl>). Kształcenie zdalne odbywa się w głównej mierze poprzez MS Teams z uzupełnieniem w formie e-learningu (przekazywanie materiałów dydaktycznych, testy).

Uniwersytet, dbając o potrzeby swoich studentów i pracowników, zakupił usługę dostępu do systemu Office 365 firmy Microsoft. W ramach tej usługi każdy użytkownik ma prawo do zainstalowania za darmo na swoich urządzeniach prywatnych (komputer, tablet, telefon) oprogramowania Microsoft wg przynależnych licencji, które stale są poszerzane. W ramach instalacji dostępny jest pełny pakiet oprogramowania biurowego Microsoft Office 365 ProPlus. Każdy student i pracownik może zainstalować najnowszą wersję pakietu Office na: 5 komputerach PC lub Mac, 5 tabletach, 5 smartfonach.

W bieżącym roku akademickim ramach funduszu dla studentów z niepełnosprawnościami zostały zakupione po dwa komputery stacjonarne na każdy Wydział w celu wsparcia kształcenia studentów, w szczególności będących osobami z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet udostępnia aplikację na urządzenia mobilne iUKSW (<https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.edu.uksw.iUKSW>), z której mogą korzystać studenci i pracownicy. Aplikacja pozwala na bieżący dostęp do informacji o planie zajęć, ocen, aktualnych konferencji i innych wydarzeń uczelnianych.

W budynkach 23 i 24 znajdują się ogólnodostępne stanowiska urządzeń wielofunkcyjnych umożliwiających kopiowanie, skanowanie i wydruk materiałów. Ponadto w związku ze zdalną formą kształcenia od bieżącego roku akademickiego Uczelnia udostępnia studentom pracownie komputerowe na potrzeby nauki zdalnej (Regulamin samodzielnego korzystania przez studentów z pracowni komputerowych opublikowany jest na stronie Wydziału https://wsr.uksw.edu.pl/aktualnosci_studenci).

Dodatkowo studenci mają dostęp do literatury i materiałów dydaktycznych udostępnianych przez pracowników. Bieżące informacje i komunikaty dla studentów i pracowników publikowane są na stronie Wydziału: <https://wsr.uksw.edu.pl/> oraz na profilu Wydziału na Facebook'u, (<https://www.facebook.com/wydzialstudiownadrodzinauksw>).

6. Głównym źródłem zasobów bibliotecznych dla studentów i pracowników Wydziału jest księgozbiór Biblioteki Głównej UKSW (znajdujący się w kampusie UKSW przy ul. Dewajtis) oraz dostęp do baz danych oferowany przez Bibliotekę (m.in. Scopus, JSTOR, LOEB Classical Library, Philosophers Index (EBSCO), Springer, więcej na <http://www.biblioteka.uksw.edu.pl/pl/node/497>). W ostatnich latach księgozbiór Biblioteki Głównej UKSW został zasilony poprzez zbiory specjalistycznej biblioteki wydziałowej Wydziału Studiów Nad Rodziną na bazie bogatego księgozbioru prywatnego gromadzonego przez wiele lat przez Założyciela Instytutu Studiów nad Rodziną, ks. abpa prof. dra hab. Kazimierza Majdańskiego. Dodatkowo Biblioteka Główna zapewnia korzystanie z Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa), w tym zbiorów z innych bibliotek uczelni warszawskich tj. Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Technicznej, Biblioteki Głównej Akademii Pedagogiki

Specjalnej, Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej i Biblioteki Głównej Akademii Wychowania Fizycznego. Dostęp do literatury specjalistycznej jest zapewniony również przez Filię Biblioteki Głównej UKSW znajdującej się w budynku Wydziału na kampusie przy ul. Wóycickiego, która umożliwia odbiór zamówionych książek do wypożyczenia, zwrot wypożyczonych książek, dostęp do elektronicznych baz danych, dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej ACADEMICA, otrzymanie kodu PIN do IBUK Libra, otrzymanie pomocy bibliometrycznej i bibliograficznej.

Czytelnia Biblioteki Głównej UKSW jest nie tylko miejscem indywidualnej pracy studentów pedagogiki i pracowników, ale też miejscem spotkań w ramach seminariów dyplomowych, seminariów naukowych oraz dyskusji studenckich (wyposażona została w strefy przyjazne do pracy dydaktycznej, z możliwością skorzystania z komputera z dostępem do Internetu, pomocy dydaktycznych, katalogów cyfrowych).

7. Ośrodek Badania Jakości Kształcenia przygotowuje raporty na temat oceny infrastruktury dydaktycznej, a opracowania te przekazywane jednostkom i analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia UKSW. Efektem tych analiz są m.in.: (1) utworzenie i modernizacja aplikacji mobilnej iUKSW, (2) modernizacja wyposażenia sal dydaktycznych w budynku 23. Bieżące monitorowanie infrastruktury dydaktycznej odbywa się poprzez nadzór Dziekana WSR oraz zgłaszanie zapotrzebowania przez pracowników i studentów przy okazji comiesięcznych posiedzeń Rady Wydziału, posiedzeń Wydziałowej Komisji Dydaktycznej oraz w związku z realizowanymi projektami badawczymi i edukacyjnymi. Nadzór nad infrastrukturą techniczną i budynkami sprawuje Dział Administracyjno-Gospodarczy, nadzór nad sprzętem i technologiami informacyjno-komunikacyjnymi sprawuje Centrum Systemów Informatycznych UKSW.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest zgodnie z *Zarządzeniem Nr 68/2014 Rektora UKSW z dnia 31 października 2014 r. w sprawie modelu współpracy z pracodawcami*. Współpraca obejmuje udział przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego i pracodawców w doskonaleniu programu studiów, organizacji praktyk studenckich (przy udziale Biura Karier UKSW), realizacji w partnerstwie projektów naukowo-badawczych i wdrożeniowych, a także konferencji naukowych. Ponadto współpraca dotyczy prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku *nauki o rodzinie* przez pracowników instytucji współpracujących z Wydziałem w ramach umów cywilno-prawnych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi umożliwia diagnozę zapotrzebowania dynamicznie zmieniającego się rynku pracy w celu dostosowania programu studiów na kierunku *nauki o rodzinie* do oczekiwań pracodawców (poprzez np. opiniowanie programów studiów i efektów kształcenia). Umożliwiła również konstruowanie treści kształcenia nie tylko w oparciu o zasoby naukowo-badawcze kadry, ale także w oparciu o doświadczenie i oczekiwania instytucji realizujących różne formy pracy na rzecz wspierania rodziny i w oparciu o zgłaszane zapotrzebowanie na rynku pracy. Współpraca z potencjalnymi pracodawcami (m.in. domami pomocy społecznej, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej zatrudniającymi m.in. asystentów rodziny, jednostkami poradnictwa rodzinnego, hospicjum) uwrażliwia tworzących plany studiów na dokonywanie właściwych korekt adekwatnie do przedstawianych w trakcie dyskusji sugestii i dostosowanie treści kształcenia dla potrzeb kadrowych niniejszych instytucji. Dla przykładu w ostatnich latach do programu

studiów wprowadzone zostały przedmioty kładące większy nacisk na aplikacyjny wymiar pracy z rodziną.

W procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia ważną rolę pełnili również interesariusze wewnętrzni - korzystano z pomysłów i sugestii studentów, których opinie (np. sygnalizowane w ankietach studenckich w USOS) stały się jednym z kluczowych elementów mających wpływ na tworzony program.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest istotnym elementem łączenia teorii z praktyką w kształceniu akademickim, tj. zdobywania przez studentów wiedzy i umiejętności w ramach zajęć na uczelni i wykorzystywania ich w działaniach w ramach instytucji, na przykład podczas praktyk studenckich. W toku studiów I stopnia na kierunku *nauki o rodzinie* studenci realizują u potencjalnych pracodawców 150 godzin praktyk.

W partnerstwie z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w ostatnich latach Wydział zrealizował wiele projektów naukowo-badawczych, dla przykładu: [pełen wykaz projektów na stronie WSR: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1123>]

- w latach 2017-2019 we współpracy z Instytutem Pracy i Spraw Socjalnych oraz Stowarzyszeniem „Niepełnosprawni dla Środowiska” projekt „Profesjonalizacja usług asystenckich i opiekuńczych dla osób niesamodzielnych” (POWR. 02.08.00-00-0018/17-00), w ramach którego wypracowane zostały standardy kształcenia opiekunów osób niesamodzielnych oraz standardy opieki;

- w latach 2018-2020 we współpracy ze Stowarzyszeniem Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN, EDU Research Polska Sp. z o.o. i Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt (Niemcy) projekt „Innowacyjne narzędzie diagnozy indywidualnych kompetencji równoważenia życia zawodowego i rodzinnego” (POWR.04.03.00-00-W181/16).

W zakresie popularyzowania i zastosowania w otoczeniu społeczno-gospodarczym osiągnięć naukowych środowiska akademickiego WSR należy wymienić m.in. udział w programach telewizyjnych i radiowych lokalnych i ogólnopolskich (np. w programie TVP2 pt. „Pytanie na śniadanie” z promocją akcji „Rodzinnie”, w Polskim Radiu), w licznych konferencjach organizowanych we współpracy nie tylko z instytucjami naukowymi, lecz również z instytucjami samorządowymi, czy organizacjami pozarządowymi. Wyraz zorganizowanych przez pracowników Wydziału konferencji znajduje się na stronie: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1124>. Pracownicy Wydziału współpracują również na innych polach z licznymi instytucjami naukowymi z kraju i zagranicy - te kwestie zostały przedstawione szerzej w opisie kryterium nr 7.

2. Wydział, pozostając w różnorodnych relacjach ze swoim otoczeniem społeczno-gospodarczym, postrzega je jako szansę swego rozwoju. Nieustannie szukane są pomosty pomiędzy nauką a sferami gospodarki, kultury i polityki, w których znajdzie ona swoje praktyczne zastosowania. Przedstawione powyżej działania koordynowane są przez Wydziałową Radę Biznesu. W 2019 roku zostało podpisane porozumienie o współpracy z Marszałkiem województwa mazowieckiego dotyczące nowej inicjatywy WSR – Akademickiego Centrum Rodziny. Pełna lista interesariuszy zewnętrznych i główne pola współpracy publikowane są na stronie Wydziału: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1125>. Władze Wydziału podejmują starania w celu kontynuowania współpracy w środowiskach naukowych, organizacjach społecznych, samorządowych, politycznych i kościelnych.

Uniwersytet zachęca także podmioty gospodarcze do kontaktu, przygotowując na stronie Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (<https://science2business.edu.pl/>) informacje dotyczące projektów realizowanych przez

pracowników poszczególnych jednostek. Znajdują się tam portfolio nauczycieli akademickich WSR posiadających doświadczenie we współpracy z biznesem.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. Kierunek *nauki o rodzinie* jest polskojęzyczny, jednak stworzonych jest wiele możliwości sprzyjających umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. W latach 2015-2020 umiędzynarodowienie procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku *nauki o rodzinie* obejmowało: kształcenie językowe studentów kierunku pedagogika (realizowane przez jednostkę uniwersytecką Studium Języków Obcych), uczestnictwo studentów w programie Erasmus+, udziału studentów w ofercie zajęć fakultatywnych w języku obcym prowadzonych przez pracowników WSR, udział w wykładach zaproszonych profesorów zagranicznych, podnoszenie kompetencji językowych kadry akademickiej, udział nauczycieli akademickich w programach Erasmus+, organizację wydarzeń naukowych o charakterze międzynarodowym (konferencje), realizacja projektów naukowo-badawczych w partnerstwie z uczelniami zagranicznymi.

2. i 3. Program studiów na kierunku nauki o rodzinie zawiera elementy służące umiędzynarodowieniu. Studenci studiów I stopnia obowiązkowo realizują lektorat języka nowożytnego przez 4 semestry w łącznym wymiarze 120 godz., kończący się po ostatnim semestrze egzaminem na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Aktualna oferta SJO obejmuje: język angielski – poziomy B1-C1, język niemiecki – poziomy A1-B2, język francuski – poziomy B1-B2, język rosyjski – poziomy A1, B1-B2, język włoski – poziomy A1, B1-B2, język hiszpański – poziomy A1, B1-B2. Studenci studiów II stopnia obowiązkowo realizują przedmiot w języku obcym prowadzony przez kadrę Wydziału. Program studiów na kierunku *nauki o rodzinie* przewiduje możliwość wyboru języka angielskiego, niemieckiego lub włoskiego; zaś treści kształcenia obejmują słownictwo specjalistyczne dla studiowanego kierunku. Udział w zajęciach językowych pozwala studentom studiów II stopnia na posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2+. W trakcie zajęć studenci nabywają kompetencje językowe pozwalające na komunikację z użyciem specjalistycznej terminologii, udział w debacie, zrozumienie głównych zagadnienia z wykładów na tematy związane z kierunkiem studiów i innych form prezentacji akademickich i zawodowych, zastosowanie różnych mediów oraz urozmaiconych form pracy studenta.

4. Wydział Studiów nad Rodziną UKSW w uczestniczy w programie międzynarodowej wymiany akademickiej w ramach Programu Erasmus+ (dalej PE+). Oferta mobilności na WSR obejmuje: mobilność studencką (realizacja części toku studiów SMS; praktyki studenckie SMP; praktyki studenckie absolwenckie SMPA), mobilność nauczycieli akademickich (pozwalającą na wykorzystanie i wdrażanie w procesie dydaktycznym doświadczeń oraz dobrych praktyk zaobserwowanych w instytucjach zagranicznych oraz poprawę kompetencji nauczania w języku obcym). We wszystkich przypadkach zawarte porozumienia dotyczą mobilności dwustronnych (obejmują umowy o przyjazdach i wyjazdach).

Koordinacją realizacji Programu Erasmus + na Wydziale zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+. Pełnomocnik (Koordynator Wydziałowy) PE+ współpracuje ściśle z Działem Współpracy Międzynarodowej UKSW (dalej: DWM) zapewniając z jednej strony skoordynowane funkcjonowanie Programu w Uniwersytecie, z drugiej strony dostosowanie zasad realizacji mobilności do potrzeb własnych Wydziału. Wszystkie bieżące informacje dotyczące Programu Erasmus+ dostępne są na stronie DWM.

<https://dwm.uksw.edu.pl/>. Informacje o naborach i rekrutacji w celu odbycia mobilności publikowane są regularnie na wydziałowej stronie internetowej w zakładce Erasmus+.

Wydział Studiów nad Rodziną zawiązał umowy o partnerstwie międzynarodowym z następującymi uczelniami:

Lp.	Kraj	Kod Erasmus	Nazwa uczelni	Etap kwalifikacji	Numer
1	Belgia	B LEUVEN01	Katholieke Universiteit Leuven	podpisana	DWM-92-E+KA1-99/14
2	Czechy	CZ PRAHA07	Univerzita Karlova v Praze	podpisana	DWM-92-E+KA1-7/14
3	Niemcy	D DORTMUN01	Technische Universität Dortmund	podpisana	DWM-92-E+KA1-156/14
4	Niemcy	D EICHSTA01	Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt	podpisana	DWM-92-E+KA1-12/14
5	Niemcy	D FULDA03	Theologische Hochschule Fulda	podpisana	DWM-92-E+KA1-119/14
6	Portugalia	P LISBOA01	UNIVERSIDADE CATÓLICA PORTUGUESA	podpisana	DWM-92-E+KA1-94/14
7	Słowacja	SK TRNAVA01	Trnavská Univerzita v Trnave	podpisana	DWM-92-E+KA1-55/14
8	Słowenia	SI LJUBLJA01	Univerza v Ljubljani	podpisana	DWM-92-E+KA1-103/14
9	Litwa	LT VILNIUS06	Mykolo Romerio Universitetas	podpisana	DWM-92-E+KA1-225/16
10	Słowacja	SK PRESOV01	Prešovská univerzita v Prešove	podpisana	DWM-92-E+KA1-326/18

W latach 2015-2020 w programie Erasmus+ wzięło udział 9 nauczycieli akademickich WSR, którzy zrealizowali łącznie 21 wyjazdów w celu prowadzenia zajęć w uczelniach zagranicznych, zaś 4 wykładowców z zagranicy przyjechało w celu przeprowadzenia zajęć w WSR. Mobilności w ramach PE+ zrealizowało 4 studentów kierunku *nauki o rodzinie*, zaś 4 studentów z zagranicy odbyło zajęcia na kierunku *nauki o rodzinie*.

Na umiędzynarodowienie procesu kształcenia wpływają również wyjazdy studentów w ramach kół naukowych, dla przykładu studenci Koła Naukowego Myśli Społecznej w dniach 6-9 maja 2018 roku brali udział w wizycie studyjnej w Bratysławie w Katedrze Nauki o Rodzine Trnavskiej Univerzity.

W roku akademickim 2020/2021 zgodnie z aktualnymi wytycznymi Komisji Europejskiej oraz decyzjami Prorektora UKSW ds. współpracy międzynarodowej ogłoszona została rekrutacja na wyjazdy na studia oraz praktyki w ramach PE+, uwzględniająca możliwość dostosowania trybu realizowanej mobilności do aktualnych warunków epidemicznych i obostrzeń krajowych (Polska oraz kraje Programu), z uwzględnieniem mobilności mieszanej (mixed mobility).

Istotnym obszarem rozwoju umiędzynarodowienia jest realizacja projektów naukowo-badawczych w partnerstwie z podmiotami zagranicznymi. Wykaz realizowanych projektów znajduje się na stronie Wydziału: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1123>. Wśród partnerów zagranicznych w projektach należy wymienić: Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt (Niemcy), IFN GmbH (Niemcy), FOM Hochschule (Niemcy), Università Cattolica del Sacro Cuore (Włochy), Trnavská Univerzita v Trnave (Słowacja), Polska Misja Katolicka w Hiszpanii, Polska Misja Katolicka w Szkocji, Polska Misja Katolicka we Francji, Komisja Rodziny Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej. W toku realizacji zadań projektowych odbywały się dwustronne wizyty studyjne i spotkania.

W dniach 5-9 września 2016 r. odbyła się wizyta studyjna 4 pracowników Wydziału w Bildungs-und Seminarhaus Gutenberg w Liechtensteinie, finansowana ze środków Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Dodatkowym komponentem umiędzynarodowienia jest także organizacja i uczestnictwo pracowników WSR w konferencjach międzynarodowych (wykaz na stronie Wydziału: <https://wsr.uksw.edu.pl/node/1124>).

Ponadto kilku pracowników WSR skorzystało z doświadczeń dydaktycznych w zagranicznych uczelniach, dzięki wizytom studyjnym w ramach programu „Mistrzowie dydaktyki”. Pracownicy korzystali również z możliwości podniesienia swoich umiejętności językowych („Młody Dydaktyk w Uniwersytecie”, nr POWR. 03.04.00-00-D003/17).

W UKSW funkcjonuje system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych obejmujący m.in. umożliwianie podnoszenia kompetencji dydaktycznych poprzez organizowanie szkoleń z zakresu języka angielskiego na poziomie C1, nowych technologii i nowoczesnych metod w pracy dydaktycznej, emisji głosu, wystąpień publicznych, metodyki *design thinking*, analizy statystycznej (w ramach projektu „Lepsza Kadra = Lepszy Student” POWR.03.04.00-00-D051/16).

5. Do prowadzenia zajęć w języku obcym na kierunku *nauki o rodzinie* zapraszani są naukowcy z zagranicy. W okresie sprawozdawczym podpisane zostały umowy m.in. z Kijowskim Narodowym Uniwersytetem Ekonomicznym im. Wadyma Hetmana, Uniwersytetem w Zagrzebiu w Chorwacji, FOM Hochschule für Ökonomie&Management gemeinnützige GmbH, Essen–München, Niemcy. Z tej racji w ramach umowy z Intermedia w latach 2017-2018 w Zakładzie Badań nad Równowagą Życia Zawodowego i Rodzinnego WSR zatrudniony był pan Dr. Dr. Walter Schmidt z Niemiec na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Odrębnym obszarem umiędzynarodowienia na kierunku *nauki o rodzinie* jest uczestnictwo w ogólnouniwersyteckim projekcie pt. „Uniwersytet 2.0. Innowacyjna edukacja. Efektywne zarządzanie” POWR.03.05.00-00-Z230/17. W ramach tego projektu realizowane są wykłady profesorów wizytujących z uczelni zagranicznych dotyczące tematów wpisujących się w charakter kierunku *nauki o rodzinie*. W roku akad. 2018-2019 wykłady w WSR przeprowadziło 3 profesorów z uczelni zagranicznych: Prof. ThDr. Ladislav Csontos PhD., Trnavska Univerzita w Trnawie, Słowacja, Prof. Shvets Volodymyr, Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie – Ukraina oraz Prof. PhD. Mária Šmidová, PhD., Trnavska Univerzita w Trnawie, Słowacja. W roku akad. 2019-2020 i w bieżącym roku wykłady w WSR przeprowadził Prof. Yurij Pachvkovky z Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie – Ukraina.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1. Wsparcie studentów UKSW, w tym studentów *nauk o rodzinie*, ma charakter systemowy oraz wielowymiarowy i uwzględnia potrzeby różnych grup, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz chorobami przewlekłymi, studentów w trudnej sytuacji materialnej, wykluczonych komunikacyjnie, pracujących zawodowo, wychowujących dzieci oraz wybitnie uzdolnionych. Wsparcie obejmuje poziom ogólnouczelniany oraz wydziałowy. Na **poziomie uczelnianym** studenci WSR mogą korzystać z pomocy i wsparcia podlegającego pod Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia **Centrum Wsparcia Studenta UKSW**, na które składają się: Biuro Karier, Dział Pomocy Materialnej dla Studentów oraz Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Biuro Karier odpowiada za wsparcie studenta w realizacji praktyk, nawiązuje kontakty z instytucjami i potencjalnymi pracodawcami, sprawuje nadzór nad przebiegiem praktyk. Prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów UKSW oraz badania rynku pracy, kierując swoje raporty do poszczególnych wydziałów. Oferuje również spotkania z pracodawcami, staże w instytucjach różnego typu oraz wsparcie w charakterze szkoleń i warsztatów rozwijających kompetencje i umiejętności studentów przy wchodzeniu na rynek pracy.

We wsparciu studentów w tym obszarze Biuro Karier wspiera **Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego** UKSW, którego celem jest rozwijanie kompetencji psychospołecznych studentów przydatnych na rynku pracy, poradnictwo zawodowe, edukacyjne i psychologiczne, aktywizowanie studentów między innymi przez warsztaty i szkolenia oraz inne formy edukacyjne oraz wsparcie w zakresie znalezienia zatrudnienia odpowiadającego kwalifikacjom i aspiracjom. Jest to możliwe dzięki współpracy z potencjalnymi pracodawcami, firmami szkoleniowymi oraz innymi specjalistami.

Dział Pomocy Materialnej dla Studentów jest odpowiedzialny za wsparcie materialne studentów, w szczególności poprzez przyznawanie stypendiów z różnych źródeł (socjalnego, stypendium Rektora UKSW, stypendia ministerialne oraz Stypendium Rządu RP we współpracy z NAWĄ), udzielanie zapomóg okolicznościowych oraz przydzielanie zakwaterowania w domach studenckich. Świadczenia trafiają do studentów w trudnej sytuacji materialnej oraz ze szczególnymi osiągnięciami w nauce, sztuce czy sporcie, jak również do osób wykluczonych ze względu na utrudniony dojazd do ośrodka uniwersyteckiego.

Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON UKSW) odpowiada natomiast za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami oraz z przewlekłą chorobą. Oferuje takie formy wsparcia, jak stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, pomoc przy uzyskaniu indywidualnej organizacji studiów, poradnictwo psychologiczne, pomoc tłumacza języka migowego, miejsce parkingowe na terenie kampusu dla osób z dysfunkcją ruchu, warsztaty i szkolenia.

Za wsparcie studentów w rozwoju naukowym na poziomie uczelni odpowiada działające również w pionie Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia Centrum Rozwoju Dydaktyki UKSW, pod które podlegają **Dział Kształcenia UKSW** oraz Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji. **Centrum Rozwoju Dydaktyki** odpowiada za wsparcie studentów w zakresie nowoczesnych technologii i E-learningu, które realizowane jest m.in. poprzez szkolenia oraz inne inicjatywy edukacyjne, jak Tydzień Jakości Kształcenia. Dział Kształcenia wspiera studentów zagranicznych zainteresowanych studiowaniem w Polsce oraz podejmujących studia na UKSW, prezentując niezbędne informacje i odsyłając do innych źródeł informacji oraz odpowiedzialnych za poszczególne obszary jednostek, jak np. Szkoła Języka Polskiego dla Cudzoziemców UKSW, oraz współpracując z nimi. Odpowiada również za organizację mobilności krajowej studentów w ramach programu MOST, który umożliwia czasowe studiowanie w innych ośrodkach akademickich w Polsce.

Na poziomie uczelnianym za wsparcie studentów w zakresie mobilności zagranicznej odpowiada **Dział Współpracy Międzynarodowej UKSW**. Do jego zadań należą m.in. promocja międzynarodowej wymiany studenckiej, informowanie o ofercie stypendialnej oraz programach wymiany. DWZ odpowiada za rekrutację studentów do programu Erasmus + oraz za organizację tych wyjazdów.

Przy UKSW działa sekcja organizacji studenckiej Erasmus Student Network, która zajmuje się popularyzacją wyjazdów w ramach programu Erasmus, integracją studentów UKSW,

w tym studentów zagranicznych, oraz reintegracją studentów powracających z wymiany. Tym samym wspiera studentów UKSW w obszarze mobilności międzynarodowej, aktywnie włączając się w życie uniwersyteckie, np. podczas targów edukacyjnych i innych imprez dla społeczności studenckiej.

Formy **wsparcia studentów UKSW oferowane na poziomie ogólnouczelnianym** dotyczą zatem wymiaru merytorycznego, materialnego oraz organizacyjnego, przyjmują różne formy, jak np. stypendia i inne świadczenia materialne, warsztaty i szkolenia, indywidualne konsultacje czy poradnictwo. Informacje przekazywane są różnymi kanałami, począwszy od strony internetowej UKSW oraz poszczególnych jego jednostek, poprzez mailing, media społecznościowe oraz tradycyjne formy ogłoszeniowe, jak plakaty informacyjne czy ulotki. Formy wsparcia mają również charakter zdalny i odbywają się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, jak chociażby propozycje w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia organizowanego przez Centrum Rozwoju Dydaktyki.

Na **poziomie wydziałowym** wsparcie studentów również ma charakter wielowymiarowy i systemowy. Nad całością działań czuwają **władze dziekańskie**, a zwłaszcza odpowiadający za sprawy studenckie i dydaktyczne Prodzikan Wydziału, który jest jednocześnie Kierownikiem Studiów z zakresu Nauk o rodzinie. Władze dziekańskie wspomagają **Pełnomocnicy Dziekana WSR**, w tym Pełnomocnik ds. Programu Erasmus+, Pełnomocnik ds. Praktyk Studenckich oraz Pełnomocnicy ds. Strony Internetowej oraz Facebooka (odpowiadający za wsparcie informacyjne studentów). Każda grupa studencka ma swojego **opiekuna** spośród pracowników naukowych, który informuje studentów o ich prawach i obowiązkach, wyjaśnia obowiązujące na uczelni regulacje, stanowi pierwszy kontakt w razie potrzeby pomocy i wsparcia w różnych sprawach studenckich, przekazuje informacje o sytuacjach problemowych władzom dziekańskim. Dla studentów pierwszych lat przed rozpoczęciem roku akademickiego organizowane są spotkania organizacyjno-informacyjne, połączone ze spotkaniem z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz **szkoleniem BHP**, na którym przedstawiane są zasady w zakresie bezpieczeństwa studentów podczas przebywania na uczelni, jak również nauki zdalnej. Poza opiekunami grup również inni pracownicy naukowo-dydaktyczni służą studentom wsparciem w zakresie rozwoju naukowego, jak też społecznego czy zawodowego, będąc do ich dyspozycji w godzinach konsultacji, poprzez maila i inne dostępne formy kontaktu (np. MS Teams). Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące organizacji procesu kształcenia, załatwianie bieżących spraw, to pomocą służą pracownicy **dziekana**, dostępni dla studentów w godzinach otwarcia dziekanatu, również telefonicznie oraz mailowo. Dziekani odpowiadają za organizację i koordynację realizacji procesu kształcenia, prowadzą regularne spotkania informacyjne dla studentów, kontaktują się również ze studentami poprzez stronę internetową wydziału oraz media społecznościowe, inicjują współpracę z instytucjami otoczenia w celu wsparcia procesu kształcenia studenta oraz jego wejścia na rynek pracy. Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+ informuje studentów wydziału o możliwościach i zasadach uczestnictwa w programie, prowadzi spotkania informacyjne i wspiera organizację wyjazdów oraz przyjazdów studentów zagranicznych. Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich odpowiada za merytoryczną stronę realizacji praktyk – organizuje cykliczne spotkania informacyjne, wspiera studentów w wyborze placówki, w nawiązywaniu kontaktów, ustalaniu programu praktyk oraz czuwa nad ich przebiegiem i rozliczeniem.

Wydział wspiera studentów w procesie uczenia się, uwzględniając ich indywidualne potrzeby. Jest to możliwe dzięki niewielkim grupom zajęciowym. Na wydziale odbywają się nie tylko studia stacjonarne, ale również studia w trybie niestacjonarnym, umożliwiające podjęcie

nauki osobom pracującym. W razie potrzeby, np. w sytuacji niepełnosprawności, choroby, studiowania na drugim kierunku czy wychowywania dziecka, istnieje możliwość indywidualnej organizacji kształcenia, dostosowanej do potrzeb danego studenta. Zajęcia w trybie zdalnym oraz w formie kształcenia hybrydowego poprzedzone są **szkoleniem** dla studentów z zakresu wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, ze szczególnym uwzględnieniem form pracy oraz platform wykorzystywanych na UKSW. Studenci uczący się w trybie zdalnym mają możliwość konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi – zarówno w formie stacjonarnej w siedzibie uczelni, jak też mailowej czy przez platformę MS Teams (video-spotkania). Kompetencje i doświadczenie kadry odpowiadającej za realizację procesu dydaktycznego oraz wspierającej ten proces (jak pracownicy dziekanatu) pozwalają na wszechstronną pomoc studentowi, nie tylko w zakresie uczenia się, ale również w obszarze rozwoju zawodowego czy społecznego.

Na poziomie wydziału wsparcie studentów w zakresie rozwoju naukowego, ale dodatkowo również społecznego i zawodowego, zapewniają **studenckie koła naukowe** (Bioetyczne Koło Studentów WSR, Studenckie Koło Nauk o Rodzinie, Studenckie Koło Myśli Społecznej). Szeroka oferta kół naukowych oraz ich zróżnicowanie tematyczne zapewnia każdemu zainteresowanemu możliwość zaangażowania się w prace naukowo-badawczego oraz uzyskanie wsparcia ze strony opiekuna naukowego koła (opiekunami są pracownicy naukowo-dydaktyczni WSR, reprezentujący różne dyscypliny naukowe). Koła zrzeszają zarówno studentów stacjonarnych, jak też niestacjonarnych. Pozwalają na uczestnictwo w projektach naukowych, uzyskanie wsparcia w przygotowaniu tekstów naukowych, zaangażowanie w organizację konferencji naukowych, nie tylko studenckich, udział w konferencji, ułatwiają integrację społeczności studenckiej, wspierają również rozwój zawodowy studentów, dając możliwość kontaktów z instytucjami, które stanowią potencjalne miejsce pracy po Naukach o rodzinie. Koła studenckie w trybie konkursowym corocznie mogą się ubiegać o dofinansowanie ze środków Rektora. Ponadto wszyscy studenci mają możliwość biernego uczestnictwa w **konferencjach naukowych** organizowanych przez WSR lub we współpracy z wydziałem. Poza zaangażowaniem organizacyjnym, istnieje również możliwość aktywnego udziału w przypadku studentów wyróżniających się naukowo. Dodatkowo corocznie dla wszystkich zainteresowanych osób, nie tylko studentów zrzeszonych w kołach naukowych, organizowane są na WSR ogólnopolskie konferencje studenckie, w których studenci wydziału również aktywnie uczestniczą, prezentując wyniki swoich badań i poszukiwań naukowych. Koła naukowe oraz konferencje mają za zadanie motywować studentów do osiągania dobrych wyników uczenia się. Wyróżniający się studenci są zachęceni przez opiekunów kół naukowych oraz opiekunów grup do ubiegania się o stypendia za wyniki w nauce oraz uczestniczenia w konkursach na najlepsze prace dyplomowe. W roku akademickim 2019/2020 trzech pracowników naszego wydziału wzięło udział w **projekcie „Mistrzowie dydaktyki”**, którego efektem (w ramach kontynuacji po powrocie do stacjonarnej pracy uniwersytetu) będzie między innymi prowadzenie zajęć z wybitnymi studentami z wykorzystaniem metod tutoring. Dodatkowym narzędziem motywującym studentów do uczenia się i rozwoju naukowego są stypendia oraz nagrody w konkursach na najlepsze prace dyplomowe przyznawane z Funduszu Stypendialnego UKSW w ramach programu **Santander Universidades**, do starania się o które są zachęceni studenci WSR (program na podstawie współpracy UKSW z Santander Bank Polska). Program odpowiada również za wsparcie inicjatyw w ramach samorządności studenckiej.

Organizacje samorządu studenckiego mogą się również ubiegać o wsparcie ze środków Rektora. Studenci Nauk o rodzinie aktywnie włączają się w działania **Samorządu Studenckiego UKSW** i mają w nim swoich przedstawicieli. Mogą oni wpływać na ocenę

i podnoszenie jakości dydaktyki uniwersyteckiej, m.in. poprzez takie inicjatywy samorządu, jak Gala Belfra Roku, organizowana corocznie przy wsparciu Santander Universidades. Do głównych zadań Samorządu należą obrona praw i interesów studentów na szczeblu uczelnianym oraz wydziałowym, reprezentowanie studentów w organach kolegialnych uczelni, jak również dbanie o rozwój studenckiej działalności kulturalnej i naukowej oraz współdecydowanie o podziale środków z Funduszu Stypendialnego UKSW.

Informowanie studentów nauk o rodzinie o przysługujących im prawach oraz możliwościach wsparcia o różnym charakterze następuje poprzez kontakt osobisty/telefoniczny z pracownikami WSR (zwłaszcza z osobami odpowiedzialnymi za poszczególne obszary wsparcia, wymienione powyżej), informacje na stronie wydziału zamieszczane w odpowiednich zakładkach, wiadomości w mediach społecznościowych, mailing, wiadomości poprzez USOS, ulotki, postery itp.

2. Ewentualne **skargi i wnioski** mogą być zgłaszane w formie ustnej bądź pisemnej, z wykorzystaniem komunikacji mailowej, do opiekunów grup, pracowników dziekanatu oraz bezpośrednio do władz dziekańskich. W razie potrzeby organizowane są spotkania z dziekanem WSR poświęcone określonym sytuacjom problemowym, na które zapraszane są osoby zainteresowane i przedstawiciele studentów. Każdy rocznik ma wybranego starostę roku, który reprezentuje grupę studencką. Studenci mają również swoich przedstawicieli w Wydziałowej Radzie Studentów, wspomagającej proces kształcenia na WSR, przekazującej informacje zwrotne i w razie potrzeby opiniującej podejmowane przez Radę Wydziału uchwały. Podnoszenie jakości systemu wsparcia studenta umożliwia analiza raportów jednostek uczelnianych, monitorujących różne aspekty tego wsparcia, jak raporty Biura Karier czy Ośrodka Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1. Wydział Studiów nad Rodziną zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także zatrudnienia absolwentów. Znajduje się tutaj również informacja (link) odnośnie zasad potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną.

Kryterium realizowane jest poprzez udostępnienie wszelkich informacji na Wydziałowej stronie internetowej: www.wsr.uksw.edu.pl.

Na głównej stronie internetowej Wydziału Studiów nad Rodziną pojawiają się aktualne informacje dotyczące bieżących wydarzeń, które mają miejsce na Wydziale. Ponadto każdy znajdzie zakładki do poszczególnych podstron (aktualności, wydział, kandydaci, studenci, pracownicy, nauka i kontakt) oraz linki do najważniejszych stron uniwersyteckich (UKSW, USOS, Archiwum prac dyplomowych - APD, Centralny system uwierzytelniania - E.UKSW, Studium języków obcych - SJO, studium wychowania fizycznego - SWF, Dział pomocy materialnej - DPM - przydatne linki dla studentów). Po prawej stronie znajdują się banery z linkami do informacji o: rekrutacji na Wydział Studiów nad Rodziną (informacje dla kandydatów), dydaktyce zdalnej, kształceniu zdalnym dla studentów, możliwości uczestniczenia w Programie ERASMUS+, aktualnościach dla studentów, a także informacje dotyczące praktyk, jak również informacje o czasopiśmie „Studia nad Rodziną”.

Na podstronie WYDZIAŁ znajdują się informacje ukazujące historię powstania Wydziału, strukturę, władze Wydziału, Komisje Wydziałowe i Pełnomocnicy Dziekana, a także informacje o pracy dziekanatu (adres, pracownicy dziekanatu, telefony, e-maile oraz godziny pracy dziekanatu). Znajduje się tutaj również zakładka dotycząca „Jakości kształcenia”.

Na podstronie KANDYDACI znajdują się informacje przeznaczone dla kandydatów na studia, gdzie kandydat uzyskuje informacje o warunkach i trybie rekrutacji na studia I i II stopnia oraz studia podyplomowe i kursy. Rekrutacją na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną zajmuje się Dział Kształcenia UKSW (<http://ksztalcenie.uksw.edu.pl>, System IRK dla potwierdzania efektów uczenia się: <http://peus.irk.uksw.edu.pl>) przy wykorzystaniu IRK UKSW (<https://irk.uksw.edu.pl/>).

Na podstronie STUDENCI znajdują się informacje dotyczące: kształcenia zdalnego dla studentów, kalendarza akademickiego, dyżurów pracowników WSR, programu studiów, planów zajęć, opłat, stypendiów i miejsc w akademikach, studentów z niepełnosprawnościami, praktyk studenckich, Programu Erasmus+, procedur dyplomowania, studenckich kół naukowych, wzorów druku i podań oraz biblioteki UKSW. W aktualnościach dla studentów zamieszczona jest informacja o dyżurach pracowników Wydziału oraz informacja o zajęciach ogólnouczeniowych, a także bieżące informacje dotyczące zdalnego prowadzenia zajęć.

Na podstronie PRACOWNICY znajdują się informacje skierowane do kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału Studiów nad Rodziną.

Na podstronie NAUKA znajdują się informacje dotyczące: konferencji naukowych, interesariuszy i współpracy międzynarodowej oraz projektów realizowanych na Wydziale Nauka nad Rodziną.

Na podstronie KONTAKT znajdują się wszelkie dane kontaktowe z podaniem adresu Wydziału Studiów nad Rodziną, osób funkcyjnych, numerów telefonu, adresów e-mail, godzin urzędowania.

Studenci mogą także korzystać z informacji dotyczących rozkładu zajęć, uzyskanych ocen, bieżących ogłoszeń poprzez aplikację mobilną iUKSW. W sytuacjach nagłych, wymagających pilnego poinformowania studentów, informacje przekazywane są drogą elektroniczną przez tzw. U-mail (wszyscy studenci otrzymują informację na swoje konta poczty elektronicznej).

Ważnym źródłem aktualnych informacji (zwłaszcza dla studentów) jest Wydziałowy facebook (<https://pl-pl.facebook.com/wydzialstudiownadrodzinauksw/>).

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych przedmiotów (karta opisu przedmiotu), stopnia realizacji programu kształcenia, terminów i miejsc dyżurów oraz konsultacji pracowników dydaktycznych, a także ocen są dostępne dla studentów w systemie USOS po zalogowaniu na indywidualne konto użytkownika.

Ważnym źródłem informacji dla studentów jest Platforma Moodle, na której wykładowca umieszcza informacje o prowadzonych przedmiotach (zagadnienia, materiały dydaktyczne, ogłoszenia dla studentów, informacje dotyczące zaliczeń, egzaminów, wymogów etc.). Platforma Moodle umożliwia archiwizowanie prac zaliczeniowych, semestralnych i egzaminacyjnych studentów.

Informacje na temat studiów i kursów na kierunku Nauki o Rodzinie znajdują się na plakatach oraz w specjalnych ulotkach informacyjnych przygotowanych jako materiał promocyjny.

Podstawowe informacje dla studentów dotyczące studiów umieszczane są również w gablocie informacyjnej znajdującej się obok dziekanatu.

Okazjonalnie informacje o możliwości studiowania na kierunku Nauki o Rodzinie znajdują się na Facebooku, a także są przekazywane na różnego rodzaju przedsięwzięciach mających charakter naukowy czy informacyjny, np. konferencje naukowe, spotkania z młodzieżą, targi edukacyjne itp.

2. Na Wydziale Studiów nad Rodziną zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznej ocenie. W procesie oceny uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji (pracownicy Wydziału, Interesariusze oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego).

Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana w ramach cyklicznych badań przeprowadzanych przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji (OBJKiE) – www.ksztalcenie.uksw.edu.pl. Znajdują się tam raporty z badań opinii studentów, nauczycieli akademickich, pracowników nie będących nauczycielami akademickimi (administracja): „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”, „Ocena uczelni przez nauczycieli akademickich”, „Ocena uczelni przez pracowników administracji”, „Raport z samooceny wydziałów”, „Raport z jakości kształcenia”. Wyniki poszczególnych raportów przygotowanych przez OBJKiE UKSW przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Wnioski z badań OBJKiE UKSW oraz bieżące uwagi dotyczące systemu informacji zgłaszane przez studentów, pracowników i osoby spoza Uczelni są analizowane przez władze Wydziału i uwzględniane w modyfikacji systemu informowania.

Wśród wspomnianych modyfikacji działań w ostatnim okresie należy wymienić: ujednolicenie informacji znajdujących się na stronie internetowej i podstronach Wydziału Studiów nad Rodziną; wprowadzenie wewnętrznych ustaleń dotyczących sposobu i koordynacji przekazywania oraz publikowania informacji na stronach internetowych i Facebooku, a także podjęto działania mające na celu zintensyfikowanie działań promocyjnych zachęcających młode osoby do studiowania na kierunku Nauki o Rodzinie.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

1. Wewnętrzny system zapewnienia oraz doskonalenia jakości kształcenia określają stosowane dokumenty ogólnouczelniane i wydziałowe. Precyzują one strukturę i sposób funkcjonowania na uczelni i na wydziale – jednostce prowadzącej studia; kompetencje poszczególnych organów; harmonogram działań związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, sposoby monitorowania systemu.

Elementami wspomagającymi politykę jakości kształcenia są przyjęte procedury ogólnouczelniane i wydziałowe oraz zarządzenia dotyczące między innymi: określania i weryfikowania efektów uczenia się, w tym procesów dyplomowania; zasad rekrutacji; toków studiów; oceny nauczycieli akademickich; pomocy udzielanej studentom w trakcie kształcenia; rejestracji na zajęcia dydaktyczne; przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych; jakości i tematyki prac dyplomowych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego (licencjackiego i magisterskiego); studenckich ankiet ocen zajęć dydaktycznych; monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz potrzeb rynku pracy.

Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku studia nad rodziną są: Dziekan WSR, Kierownik Kierunku: Studia

nad Rodziną – Prodziekan WSR, Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych (dalej: WKD) i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK).

Opracowanie projektów programów kształcenia, programów studiów i planów studiów a także identyfikowanie metod doskonalenia jakości kształcenia, w szczególności metod organizacji, warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, należy do Kierownika Kierunku we współpracy z Wydziałową Komisją ds. Dydaktycznych. W skład komisji wchodzi przedstawiciele wykładowców, studentów i interesariuszy zewnętrznych. W doskonaleniu oferty dydaktycznej na drodze propozycji zmian w programach studiów, mają udział wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku nauki o rodzinie, przedstawiciele Wydziałowej Rady Studenckiej (Samorządu Studentów), członkowie Wydziałowej Rady Biznesu a także interesariusze zewnętrzni współpracujący z Wydziałem oraz współtworzący WKD.

Procedura zmian programu studiów określona jest poprzez Uchwałę Nr 14/2020 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz planowania zajęć dydaktycznych. Drogę zmian określa Załącznik 1.1. do ww. Uchwały. Wedle ww. Załącznika w procesie zmian w kształcie programu studiów uczestniczą: Dziekan WSR: inicjuje procedurę; Prodziekan – Kierownik Kierunku: przygotowuje projekt; Rada dyscypliny do której w programie jest przypisana ponad połowa efektów uczenia się (kierunek nauki o rodzinie: pedagogika), Wydziałowa Rada Biznesu, Rada Wydziału i Samorząd Studentów: opiniują projekt zmian; Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (w tym przedstawiciele studentów oraz interesariuszy zewnętrznych): opiniuje projekt; Dziekan WSR: wnioskuję do Rektora UKSW; Rektor UKSW: przekazuje projekt Komisjom senackim; Senacka Komisja ds. Dydaktycznych oraz Senacka Komisja ds. Mienia i Finansów: opiniują; Rektor UKSW: wydaje Zarządzenie; Senat UKSW: uchwałą ustala program studiów.

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: okresowy przegląd oraz ocena organizacji procesu dydaktycznego pod względem zgodności programu studiów z opisem zakładanych efektów uczenia się oraz metodami dydaktycznymi oraz analiza zakładanych efektów uczenia się opisanych w programach studiów i przypisanych do poszczególnych zajęć wedle przedmiotów i typów z kierunkowymi efektami uczenia się zatwierdzonymi przez Senat UKSW; regularne kontrolowanie przyporządkowania liczby punktów ECTS różnym elementom dydaktycznym danego roku studiów; monitorowanie stosowanych kryteriów, przepisów i oceny studentów; ocenianie elementów organizacji procesów dydaktycznych służących zapewnieniu odpowiedniej jakości kształcenia i właściwych warunków pracy studenta; ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku studiów: nauki o rodzinie, poziomie i profilu kształcenia; monitoring badań naukowych prowadzonych w ramach dyscypliny związanej z kierunkiem studiów i prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi; sporządzenie każdego roku karty samooceny za poprzedni rok akademicki według wzoru zaopiniowanego przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia i przedstawienie jej Dziekanowi WSR; przygotowanie szczegółowych rekomendacji dotyczących jakości kształcenia na WSR na podstawie rekomendacji zawartych w uchwale Senatu UKSW oraz uwagach pokontrolnych PKA. WKJK przeprowadza również analizę wyników ankiet studenckich, raportów Ośrodka Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW na temat oceny jakości kształcenia oraz Biura Karier na temat losu absolwentów.

W ramach wewnętrznego monitoringu jakości kształcenia jakość pracy dydaktycznej wykładowców oceniana jest przez hospitacje Dziekana i Prodziekana – Kierownika kierunku. Ocena stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się odbywa się na podstawie analiz wyników zaliczeń i egzaminów przedmiotowych oraz dyplomowych. Systematycznie monitorowana jest również jakość kart opisów przedmiotów pod względem ich kompletności i prawidłowego przygotowania.

Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia monitorują wewnętrzne i zewnętrzne czynniki określające system jakości kształcenia. Wśród zewnętrznych podkreślenia wymaga: uwagi Państwowej Komisji Akredytacyjnej do WSR z 2015 r.; Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.); Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.); Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 21 lipca 2011 r. z późn. zm.); NIK – Informacja o wynikach kontroli: Funkcjonowanie asystentów rodziny w świetle Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, KPS-4101-004-00/2014; Franciszek, Motu proprio „Summa familiae” ustanawiające Papieski Instytut Teologiczny Jana Pawła II dla Nauk o Małżeństwie i Rodzinie w Rzymie (Watykan) – założenia badawcze i nowy program studiów.

2. W procesie doskonalenia jakości kształcenia na WSR uwzględniane są również wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia: audyty, raporty OBJKiE UKSW, oceny i opinie uzyskane w ramach ubiegania się o zewnętrzne certyfikaty jakości kształcenia, współpracę z innymi podmiotami akademickimi i pozaakademickimi.

Najważniejszymi efektami wyżej wymienionych działań w ostatnim okresie jest:

- Odejście od dominacji teologicznego profilu kierunku „studia nad rodziną”, a przejście w kierunku szerokiej interdyscyplinarności.

- Dokonano całkowitej reorganizacji programu studiów zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.). Wskazano na pedagogikę jako dyscyplinę wiodącą. Zachowano wskazania ustawowe dla przedmiotów z innych dyscyplin, zrealizowano wskazania co do odsetka przedmiotów obieralnych, rozszerzono zakres ścieżek, rozszerzono zakres przedmiotów w językach obcych w ramach udziału WSR w projekcie podnoszącym jakość kształcenia Uniwersytet 2.0.

- Rozszerzenie oferty ścieżek nastąpiło na skutek udziału WSR w projektach badawczo-szkoleniowych: Projekt „Family balance coaching - psychospołeczne wsparcie rodzin poszukujących balansu między życiem zawodowym i rodzinnym”. Nr projektu: POWR.04.03.00-00-W281/15; Projekt „Innowacyjne narzędzie diagnozy indywidualnych kompetencji równoważenia życia zawodowego i rodzinnego”. Nr projektu: POWR.04.03.00-00-W181/16; Projekt „Coaching sukcesji – wielowymiarowe wsparcia zarządzania procesami sukcesji w firmach rodzinnych”. Nr projektu: POWR.04.03.00-0052/17; Projekt: „Profesjonalizacja usług asystenckich i opiekuńczych dla osób niesamodzielnych – nowe standardy kształcenia i opieki”. Nr projektu: POWR. 02.08.00-00-0018/17-00.

- Na skutek stałego monitoringu rynku pracy, problemów życia rodzinnego oraz opinii studentów, rozszerzono zakres przedmiotów społecznych: pedagogiki, psychologii i socjologii. Na polu pedagogiki skoncentrowano się na studiach o wychowaniu w rodzinie, samowychowaniu, sytuacjach problemowych, małych grupach społecznych, ojcostwie i macierzyństwie, rodzicielstwie zastępczym oraz sytuacjach adopcyjnych. W polu zagadnień psychologicznych rozszerzono zagadnienia o psychologię miłości, rozwiązywanie konfliktów w rodzinie, żałobę po utracie dziecka, traumę po doświadczeniu przemocy seksualnej. Jako

subdyscypliny socjologiczne w program studiów włączono: socjologię młodzieży, zagrożeniach życia rodzinnego, kobiecość i męskość w kulturze, napięcie między rolami rodzinnymi a zawodowymi, prezentacje badań współczesnej rodziny polskiej i form życia rodzinnego, elementy socjologii bezpieczeństwa społecznego.

- Skutkiem zmian było też rozszerzenie zakresu przedmiotów uzawodowiających – ściśle praktycznych. Objęły one przede wszystkim zajęcia w ramach starych i nowych specjalności.
 - W ramach reorganizacji i stworzenia nowego programu studiów zastosowano klucz usytuowania przedmiotów opisany w Kryterium 1: od wprowadzenia do poszczególnych dyscyplin, poprzez spojrzenie tych dyscyplin na życie rodzinne, w kierunku problemów szczegółowych oraz przedmiotów uzawodowiających.

- Na każdym etapie tworzenia nowego programu studiów przez członków Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych odbywały się szczegółowe konsultacje z wszystkimi pracownikami WSR, studentami (wykraczając poza struktury Samorządu Studenckiego) oraz przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych. Na etapie konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi również wykroczone poza oficjalnych członków WKD o objęto szereg środowisk i instytucji, gdzie absolwenci mogą otrzymać zatrudnienie. Konsultacje te miały charakter mniej lub bardziej formalny, zaś celem było stworzenie jak najbardziej trafnych zmian w programie studiów.

Warto zwrócić uwagę, że w szczególności na poziomie Dziekana WSR, Prodziekana – Kierownika kierunku, Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki prowadzony jest stały monitoring zmian prawnych na polu pracy asystenta rodziny i instytucjonalnych form wsparcia rodziny, oczekiwań studentów, oczekiwań interesariuszy zewnętrznych. Prowadzony jest również stały monitoring, z jednej strony problemów rodzin i życia rodzinnego w Polsce i UE, z drugiej – ofert polityki społecznej państwa względem problemów rodzin oraz propozycji Kościoła katolickiego dla życia rodzinnego, szczególnie wskazań ze strony papieża Franciszka.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaawansowana współpraca międzynarodowa w realizacji działalności naukowej (projekty, badania, konferencje); - Aktywizacja naukowa i dodatkowy rozwój studentów poprzez uczestnictwo w wydziałowych kołach naukowych, umożliwiająca działalność o charakterze naukowym, organizacyjnym i charytatywnym. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przeciążenie dydaktyczne i organizacyjne kadry WSR, obciążenie biurokratyzacją w różnych sferach działalności dydaktycznej i naukowej. - Niedostateczna rozpoznawalność kierunku „nauki o rodzinie” w środowisku społecznym, przekładająca się na ograniczone zainteresowanie ofertą dydaktyczną wśród kandydatów na studia.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dobra współpraca pomiędzy pracownikami oraz tworzenie atmosfery życzliwości i wzajemnego zrozumienia w społeczności akademickiej Wydziału oraz Uniwersytetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ograniczone zrozumienie ze strony studentów złożonych mechanizmów procesu kształcenia; niskie zaufanie studentów dla procedur instytucjonalnych, co w przekonaniu studentów demobilizujące ich udziału w doskonaleniu procesu kształcenia.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interdyscyplinarność kierunku nauki o rodzinie otwiera perspektywy szerokiego rynku pracy dla absolwentów. - Kontynuowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w ramach projektów naukowo-badawczych z przedstawicielami zagranicznych ośrodków naukowych. - Otwartość interesariuszy zewnętrznych na współpracę z Wydziałem Studiów Nad Rodziną i zgłaszane przez otoczenie społeczno-gospodarcze potrzeby organizowania wspólnych przedsięwzięć i projektów. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niestabilność, zmiany legislacyjne i organizacyjne na poziomie ogólnopolskim; - Usunięcie „nauk o rodzinie” z wykazu dyscyplin naukowych; likwidacja na wielu Uczelniach kierunku „nauki o rodzinie”; - Stereotypowe postrzeganie „nauk o rodzinie” w odbiorze społecznym i w środowisku naukowym jako dyscypliny nienaukowej lub „kościelnej”.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Warszawa, dnia 12 stycznia 2020 roku
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
IV	I	56	58	19	16
	II	18	13	17	7
	III	14	10	14	16
II stopnia	I	25	23	9	20
	II	11	7	23	18
Razem:		124	111	82	77

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018	10	10	9	4
	2019	14	8	19	8
	2020	39	15	21	10
II stopnia	2018	34	10	19	14
	2019	12	6	21	8
	2020	24	6	19	8
Razem:			102	55	94

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 6
Łączna liczba godzin zajęć	1965
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	96 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	88 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	44 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	150 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1965 godzin
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 1100 godzin

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 6
Łączna liczba godzin zajęć	1100
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	61 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	84 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	30 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	6 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	100 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1965 godzin
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 1100 godzin

Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 4
Łączna liczba godzin zajęć	1140

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	61 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	56 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	61 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1140 godzin
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 738 godzin

Studia niestacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Liczba semestrów: 4
Łączna liczba godzin zajęć	738
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	56 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku	5 ECTS

kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	0
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1140 godzin
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 738 godzin

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Nauki o rodzinie - studia I stopnia - stacjonarne/niestacjonarne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyscyplina - pedagogika:			
Pojęcia i systemy pedagogiczne – wprowadzenie do pedagogiki	Wykład	30/18	3/3
Teoretyczne podstawy wychowania	Wykład ćwiczenia	30/24 15/0	3/5 2/0
Historia myśli pedagogicznej	Wykład	30/18	3/3

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Pedagogika ogólna	Wykład	30/18	3/3
Pedagogika rodziny	Konwersatorium	30/18	3/3
Pedagogika społeczna	Konwersatorium	30/18	3/3
Rodzicielstwo adopcyjne i zastępcze	Konwersatorium	30/18	3/3
<i>Dyscyplina - nauki socjologiczne:</i>			
Socjologia ogólna	Wykład	30/24	3/5
	ćwiczenia	15/0	2/0
Socjologia rodziny	Wykład	30/18	3/3
Zagrożenia współczesnej rodziny	konwersatorium	30/18	2/2
Socjologia młodzieży	konwersatorium	30/18	3/3
Rodzina w kulturze polskiej	Wykład	30/18	4/3
Rodzina w kanonicznym systemie prawnym	Wykład	30/18	2/3
<i>Dyscyplina - psychologia:</i>			
Psychologia ogólna	Wykład	30/18	3/3
Psychologia małżeństwa i rodziny	Wykład	30/18	2/2
Psychologia rozwoju człowieka	konwersatorium	30/18	3/2
Przemoc seksualna – sprawcy i ofiary	Wykład	30/18	3/2
Metodologia badań psychologicznych	ćwiczenia	15/12	2/2
<i>Dyscyplina – nauki teologiczne:</i>			
Teologia małżeństwa i rodziny	Wykład	30/18	3/2
Małżeństwo i rodzina w Biblii	Wykład	30/18	3/2
Antropologia	Wykład	30/18	3/2

filozoficzna			
<i>Dyscyplina – nauki o zdrowiu:</i>			
Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	Wykład	30/18	2/2
Edukacja w zakresie płodności	ćwiczenia	30/18	3/2
<i>Metodologie badań i seminarium:</i>			
Metodologia badań ilościowych – projekt badawczy	ćwiczenia	30/18	4/4
Metodologia badań jakościowych – wywiad biograficzny	ćwiczenia	30/18	4/4
Technologia informacyjna z elementami redakcji tekstów	laboratorium	30/12	2/2
Metodyka pisania pracy dyplomowej	ćwiczenia	30/10	3/3
Seminarium licencjackie	seminarium	30/10	6/6
Razem:		855/488	88/84

Nauki o rodzinie - studia II stopnia - stacjonarne/niestacjonarne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
<i>Dyscyplina - pedagogika:</i>			
Wychowanie i opieka nad dzieckiem	Wykład	30/18	3/3
Migracje a wsparcie rodziny	Konwersatorium	30/18	3/3
Współczesne nurty i kierunki w wychowaniu	Wykład	30/18	3/3
Pedagogika	Wykład	30/18	3/3

resocjalizacyjna			
Profilaktyka społeczna i terapia uzależnień	Wykład	30/18	3/3
Pomoc w problemach wychowawczych i zaburzeniach więzi z dziećmi	Konwersatorium	30/18	3/3
<i>Dyscyplina - nauki socjologiczne:</i>			
Współczesna rodzina polska	Wykład	30/18	3/3
Socjologia problemów rodzinnych i społecznych	Wykład	30/18	2/2
Kobiecość i męskość w kulturze	Konwersatorium	30/18	3/3
Małe grupy społeczne	Wykład	30/18	3/3
<i>Dyscyplina - psychologia:</i>			
Konflikt w rodzinie	Konwersatorium	45/30	3/3
Psychologia stosowana małżeństwa i rodziny	Konwersatorium	30/18	3/3
Psychologia miłości	Wykład	30/18	3/3
<i>Dyscyplina – nauki prawne:</i>			
Wybrane zagadnienia prawne dotyczące rodziny	Wykład	30/18	2/2
Kościelne prawo małżeńskie	Konwersatorium	30/18	3/3
<i>Dyscyplina – nauki o zdrowiu:</i>			
Promocja zdrowia i profilaktyka jego zaburzeń w rodzinie i	Wykład	30/18	2/2

społeczeństwie			
<i>Metodologie badań i seminarium:</i>			
Metody ilościowe i jakościowe w badaniach społecznych	ćwiczenia	30/24	4/5
Podstawy statystyki komputerowej	ćwiczenia	15/0	1/0
Seminarium magisterskie	seminarium	30/30	6/6
Razem:		570/354	56/56

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

NIE DOTYCZY

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Razem:			

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
II stopnia, 2 rok - zajęcia do wyboru przez studenta: „ <u>Holistic perspective on human and family health</u> ” – dr Justyna Stępkowska	konwersatorium on-line	zimowy 2020/2021	niestacjonarne	angielski	12
I stopnia - zajęcia do wyboru przez studenta: „Intercultural communication” - dr Katarzyna Stankiewicz	konwersatorium on-line	zimowy 2020/2021	stacjonarne	angielski	8
Wykłady profesora wizytującego realizowane w ramach projektu UKSW „Uniwersytet 2.0. Innowacyjna edukacja. Efektywne zarządzanie” Nr POWR.03.05.00-00-Z230/17.	Wykład on-line	zimowy 2020/2021	stacjonarne	angielski	10

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru.
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.